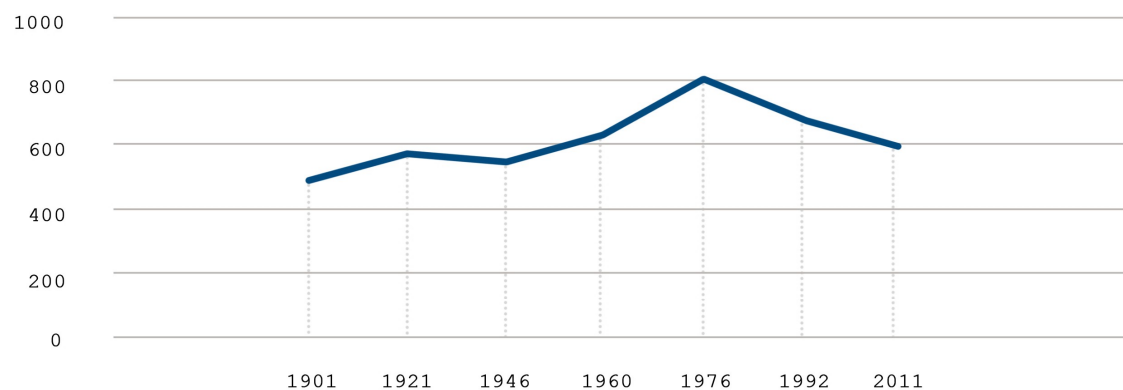
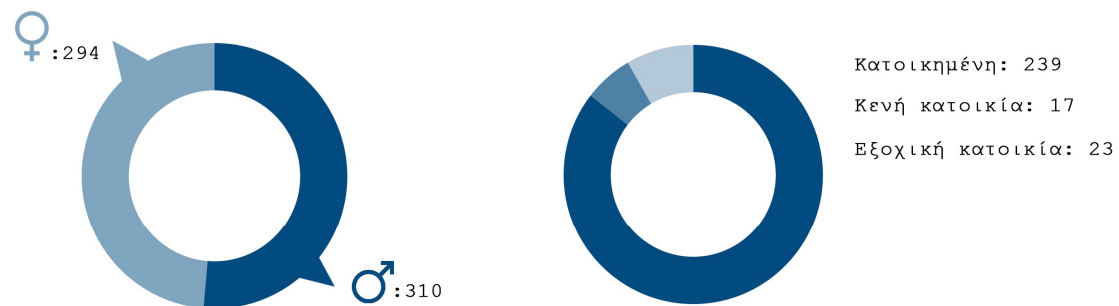
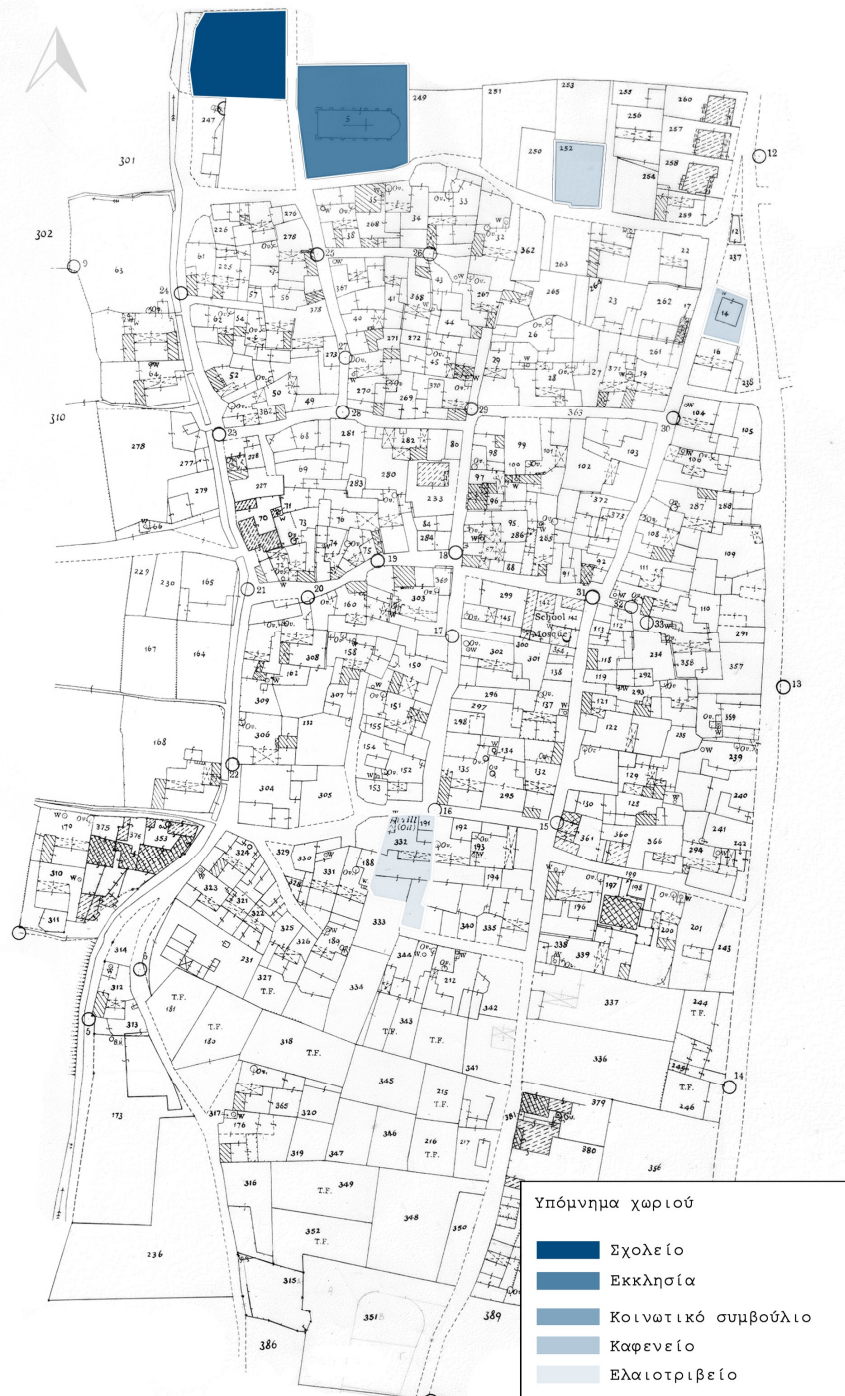

Ιστορικά

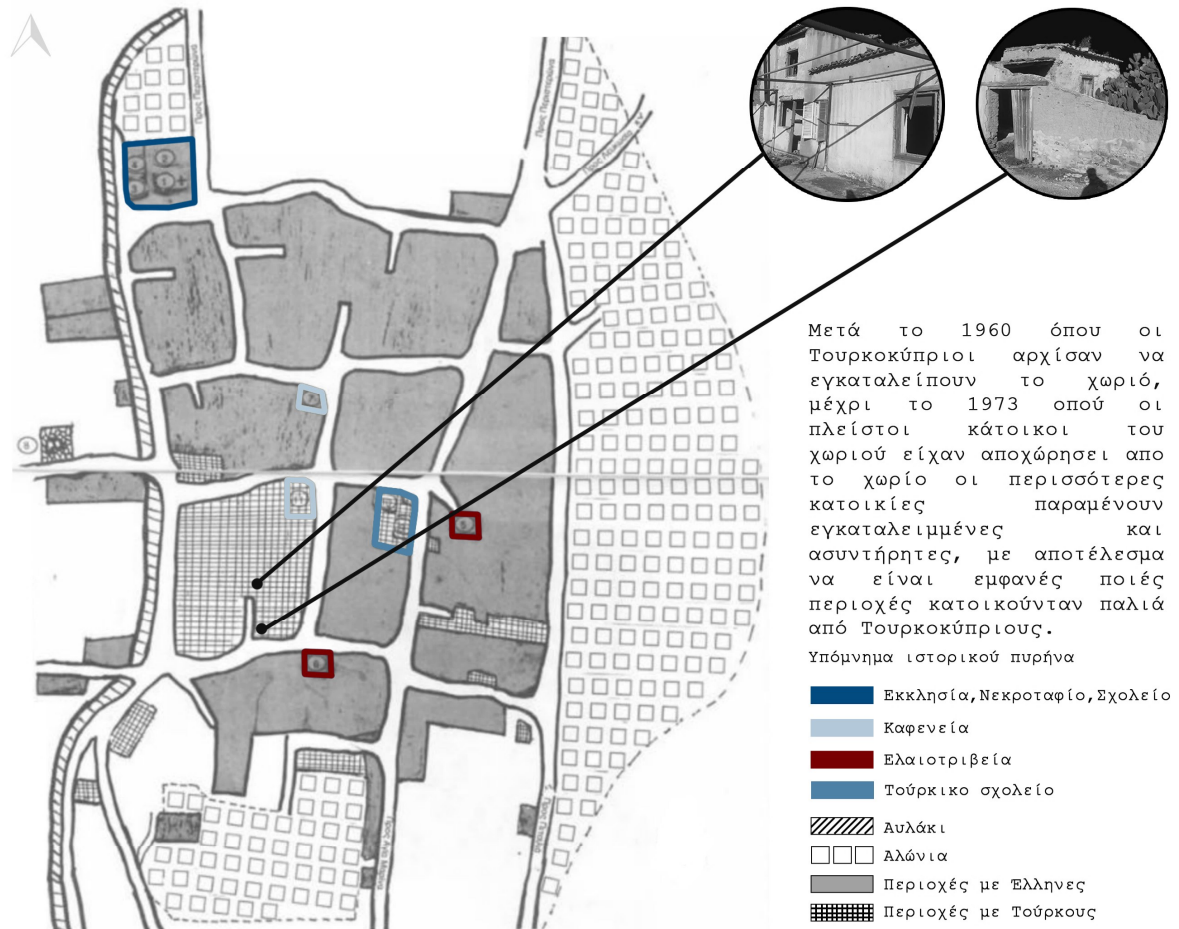
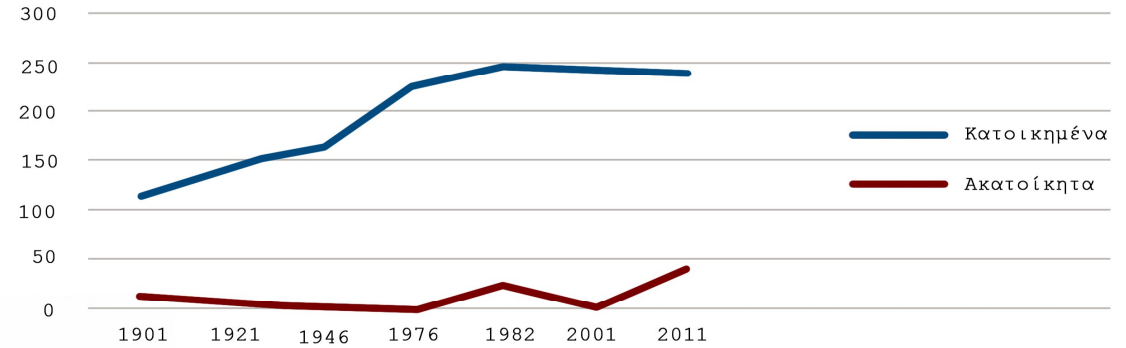
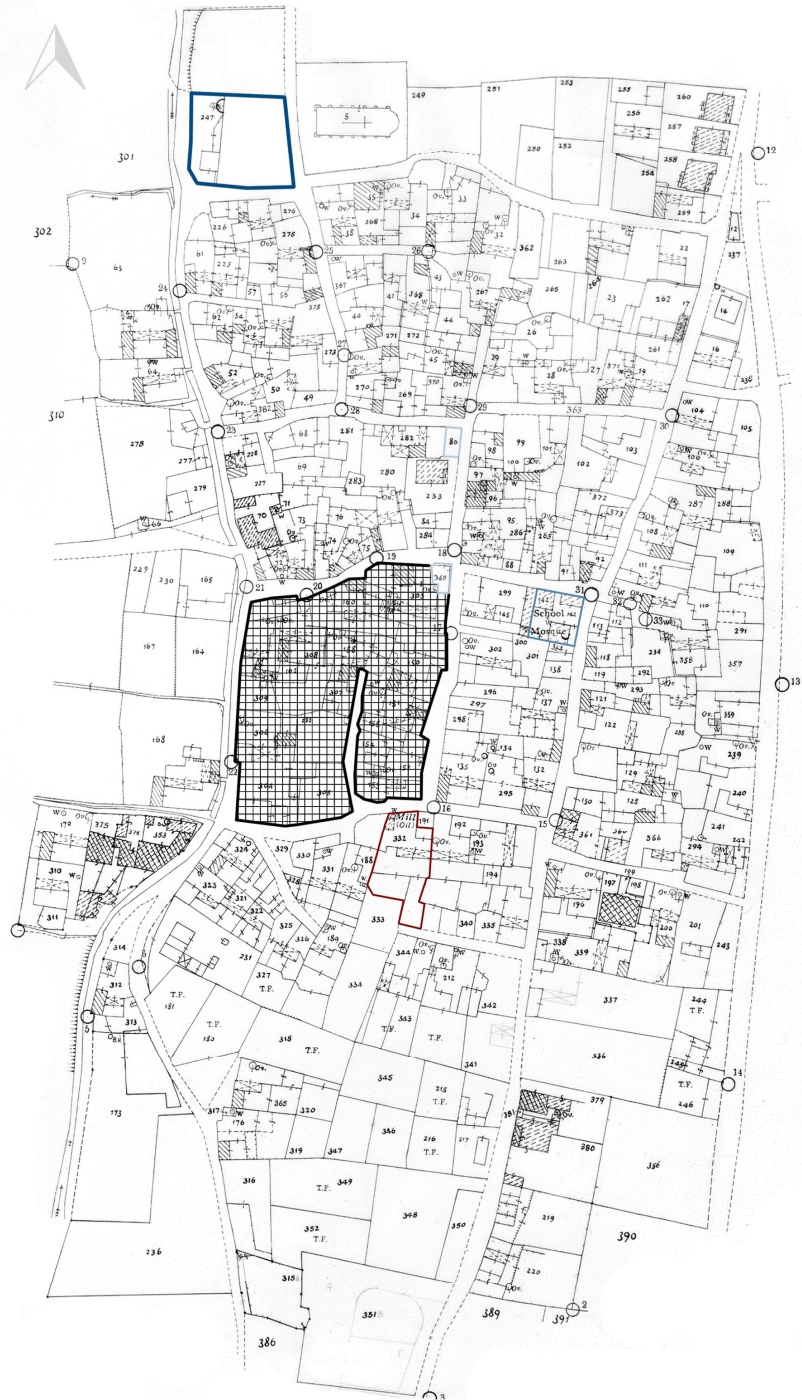
Η Ορούντα είναι χωριό της επαρχίας Λευκωσίας, απέχει μόλις 36 χιλιόμετρα από την πόλη της Λευκωσίας. Είναι κτισμένη σε μια τοποθεσία με κλίση στα βόρεια και σε μέσο υψόμετρο 290 μέτρα. Το χωριό βρίσκεται στα ανατολικά του ποταμού Περιστερώνας, στην όχθη του παραπόταμου Σερράχη. Είναι ένα χωριό με πλούσια ιστορία, με στοιχεία από το παρελθόν και το παρόν να συνυπάρχουν αρμονικά.

Η Ορούντα αρχικά ήταν κτισμένη στην τοποθεσία «Λούκκα» που βρίσκεται στα νοτιοδυτικά του σημερινού χωριού, στις όχθες του ποταμού Σερράχη. Στις αρχές του 1ου αιώνα, το 17 μ.Χ. οι κάτοικοι μετοίκησαν από την τοποθεσία «Λούκκα» στη σημερινή τοποθεσία του χωριού. Οι κάτοικοι οδηγήθηκαν στην απόφαση να μετακινηθούν στη σημερινή τοποθεσία για να γλυτώσουν είτε από μια επιδημία είτε από τις συχνές πλημμύρες. Ειδικότερα, η περιοχή «Λούκκα» πλημμύριζε συχνά λόγω της εγγυτητάς της με τον ποταμό αλλά και λόγω του ότι το έδαφος είχε πολλά κοιλάματα.

Ο πληθυσμός του χωριού από το 1976 που ήταν η χρονία με τους περισσότερους κατοίκους άρχισε μειώνεται σταδιακά λόγω της αστικοποίησης του πληθυσμού με αποτέλεσμα το χωριό σήμερα να κατοικείται περισσότερο από ηλικιωμένους και ελάχιστους νέους .

Κατοικίες και ιστορικός πυρήνας

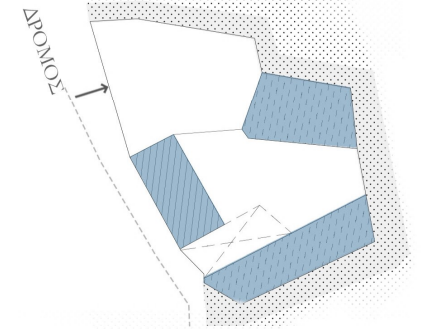

Κατοικία με οπου η πρόσβαση απο την αυλη.
Τεμάχιο: 52

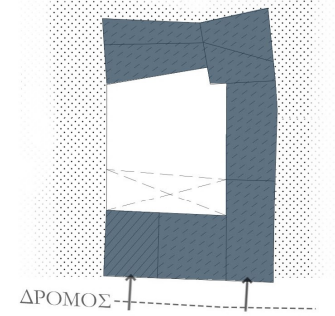
πρόσβαση απο αυλή

Κατοικία οπου η πρόσβαση γίνεται απο το δομημένο, και η αυλή περιβαλλεται απο κτισματά.
Τεμάχιο:225

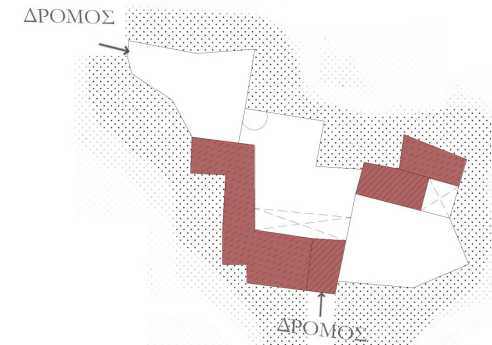
πρόσβαση απο δομημένο

Κατοικία οπου υπάρχουν δυο πρόσβασεις απο αδιεξοδους, και η μια πρόσβαση γίνεται απο το δομημένο και η αλλη απο την αυλή.
Τεμάχιο:267

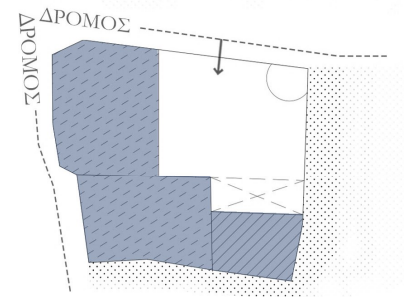
πρόσβαση απο δομημένο

Κατοικία οπου η πρόσβαση γίνεται απο την αυλη. Ενω περιβάλεται απο δύο δρομους.
Τεμάχιο:62

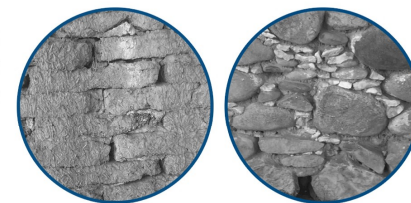

πρόσβαση απο αυλή

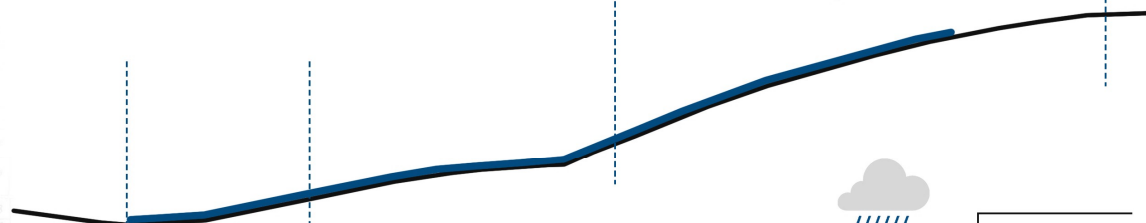

Υλικότητα χώριου

Τα πλείστα κτίσματα του χωριού αποτελούνται από πλιθότουβλα στο πάνω μέρος και πέτρα από τον ποταμό της περιοχής στο κάτω μέρος λόγω των συχνών πλημμυρών στο χωριό για αποφυγή ζημιών στις κατοικίες

Οροϋντα

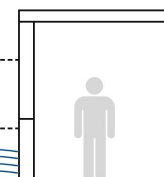

Ποταμός

Πλιθάρι

Πέτρα

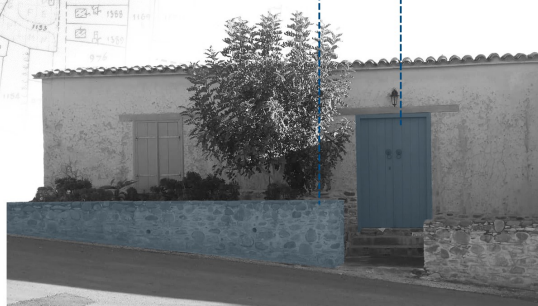

Υλικότητα χώριου

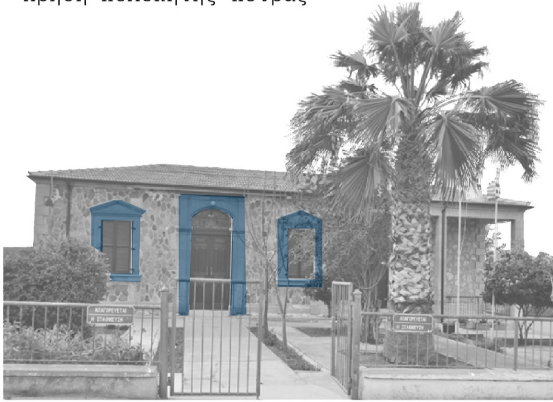
πέτρες ξύλο

πλυθάρι

ασβέστης

Χρήση Πελεκητής πέτρας

Σε δημόσια κτήρια

Στα ανοίγματα σπιτιών με αστικές επιρροές

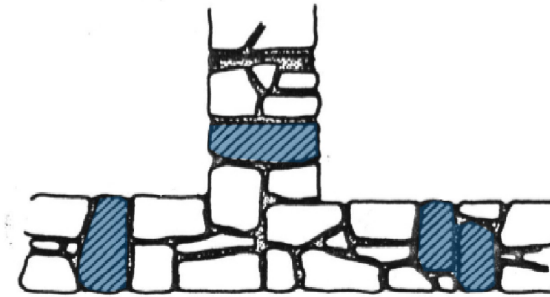
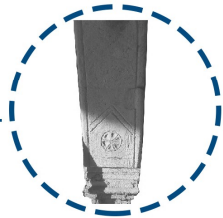

Στις γωνίες οικοδομών

Η χρήση πελεκητής πέτρας στις καμάρες πιο σημαντικών χώρων. Η χρήση κάπως επεξεργασμένης πέτρας ή και πελεκητής παρατηρείται και στη διαμόρφωση των ανοιγμάτων.

Χρήση πελεκητης πέτρας στις καμάρες κυρίων χώρων στο εσωτερικό των σπιτιών

■ Η σύνδεση των τοίχων γινόταν με εμπλοκή μεγαλύτερων λίθων ανάμεσα στη τοιχοποιία - μπατικοί λίθοι

Η χρήση ακανόνιστου σχήματος λίθων και πελεκητής πέτρας ήταν το πιο σύνηθες δομικό υλικό. Οι κάτοικοι των παραδοσιακών οικισμών είχαν εξάρτηση από τα υλικά του τόπου τους.

Συνήθως οι τοιχοποιίες κατασκευάζονται από ακανόνιστες πέτρες με κάπως επεξεργασμένους και σπανιότερα πελεκητούς γωνιόλιθους. Εναλλαγή μικρών και μεγάλων λίθων και χαλικιών με συνδετικό κονίαμα από λάσπη.

Η χρήση ακατέργαστων λίθων στις καμάρες σε βοηθητικούς χώρους και στις βάσεις των τοίχων

Χρήση Ακατέργαστης πέτρας

Πέτρινοι τοίχοι ακατεργαστης πέτρας/ χωρίς επίχρισμα

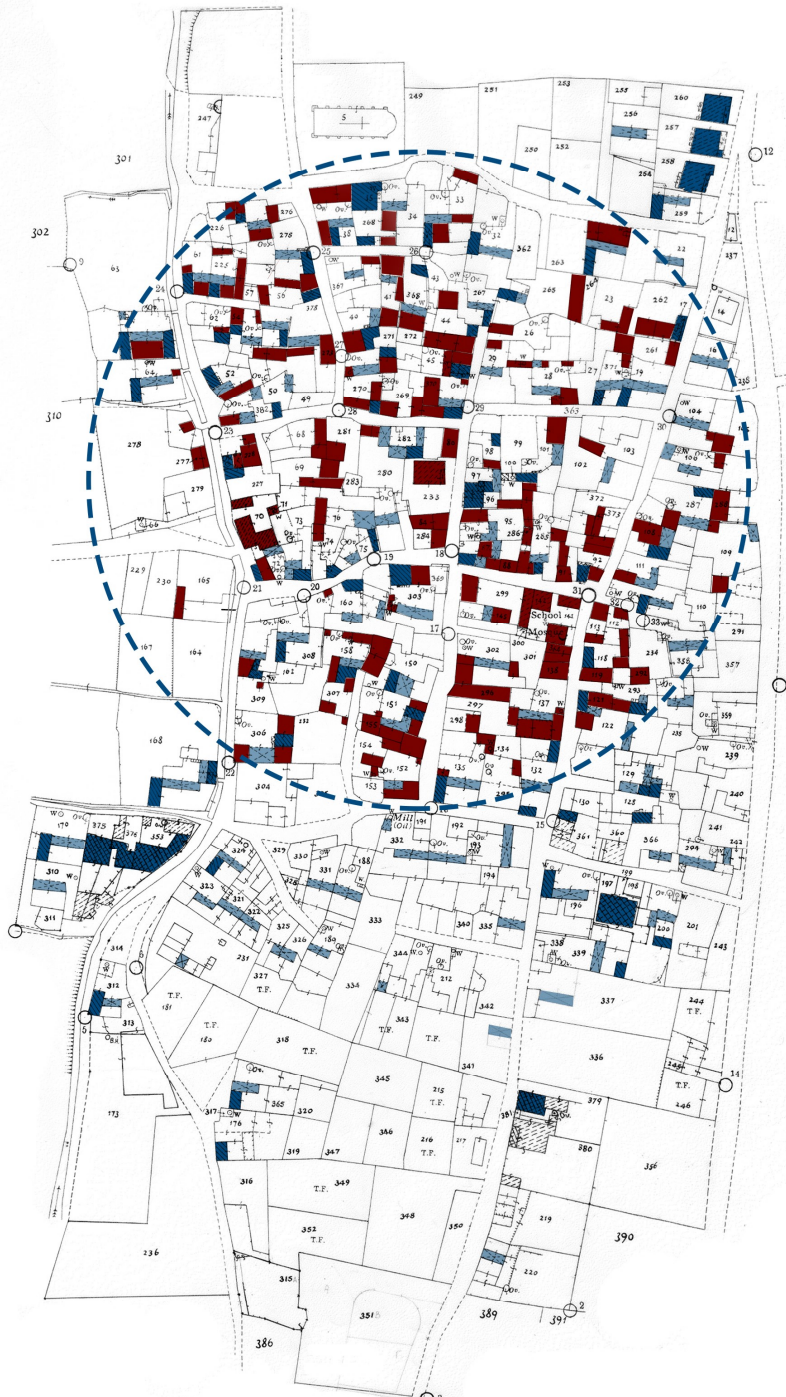
Αργολιθοδομή με επίχρισμα

Στη βάση των περιτοιχισματος

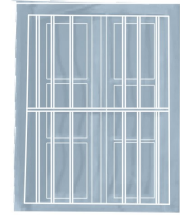

Νερόμυλος Ορούντας

■ μονόροφα
■ διώροφα
■ ηλιακοί

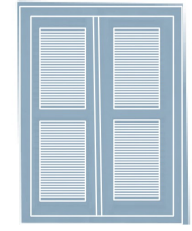
Ανοίγματα στις όψεις των κτισμάτων

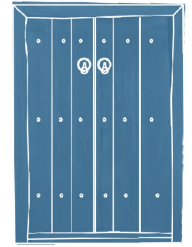
είδη παραθύρων: με σιδηρία, τζαμλίκι εσωτερικά

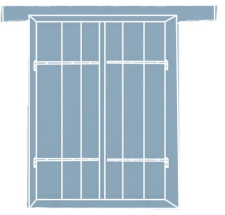
καφασωτά παράθυρα/ αρσέραστα οποία βρίσκονται στο πάνω μέρος της οικοδομής για βιοκλιματικούς λόγους

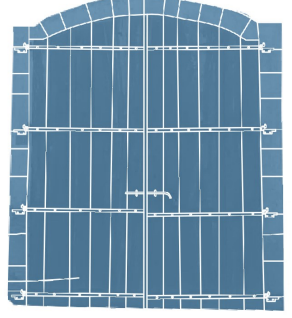
μαντζουρία/περοίδες

διφυλλές πόρτες σε οικίες

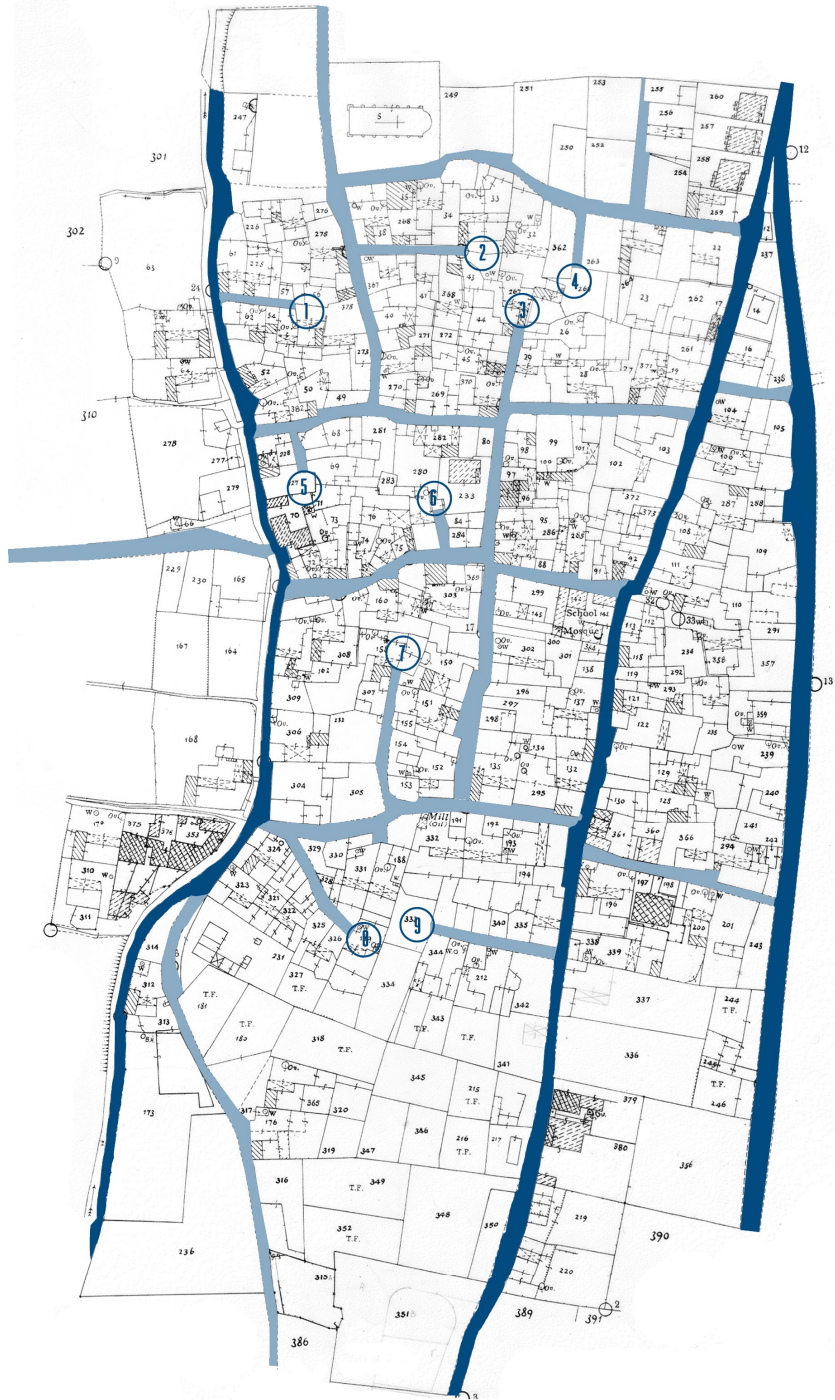

σανιδωτά φύλλα

πιο μεγάλες θύρες σε κτίσματα δημόσιου χαρακτήρα

Αδιέξοδα χωριού

Κύριο χαρακτηριστικό του χωριού είναι το πολεοδομικό του δίκτυο που διαφέρει από τους περισσότερους παραδοσιακούς οικισμούς και αποτελείται από τρεις κάθετες κύριες αρτηρίες οι οποίες συνδέονται κάθετα με οριζόντιους παράλληλους δρόμους, δημιουργώντας μια καθαρή πολεοδομική διάταξη του οικισμού.

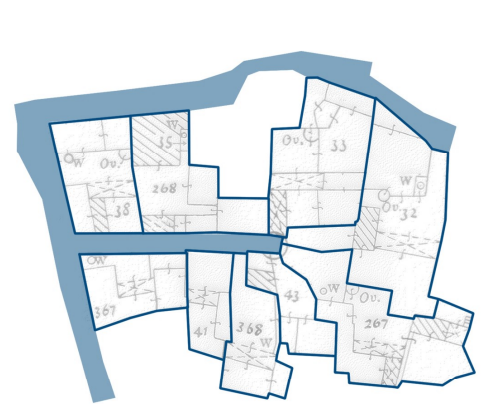
Παράλληλα πολλοί από τους δρόμους του χωριού καταλήγουν σε αδιέξοδα τα οποία πολλές φορές οικειοποιούνται από τους κατοίκους του χωριού οι οποίοι έχουν την είσοδό τους προς το αδιέξοδο.

Παρατηρήσαμε ακόμη πως οι ιδιοκτησίες έχουν μια ακανόνιστη δομή που έρχεται σε αντιπαράθεση με την πιο ορθή-κανονική διάταξη των δρόμων και των αδιεξόδων, κάτι που παρ' όλα αυτά παραπέμπει βέβαια στην συνηθισμένη δομή των πλείστων παραδοσιακών κατοικιών των χωριών της Κύπρου.

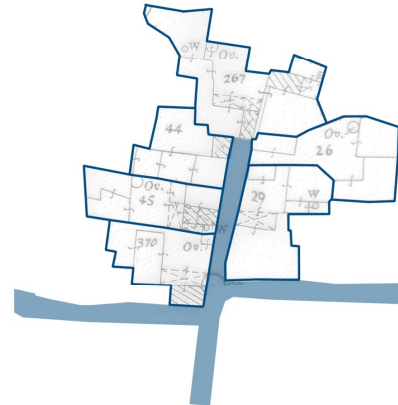
1

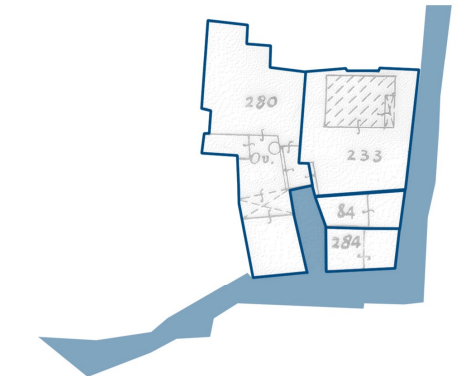
2

3

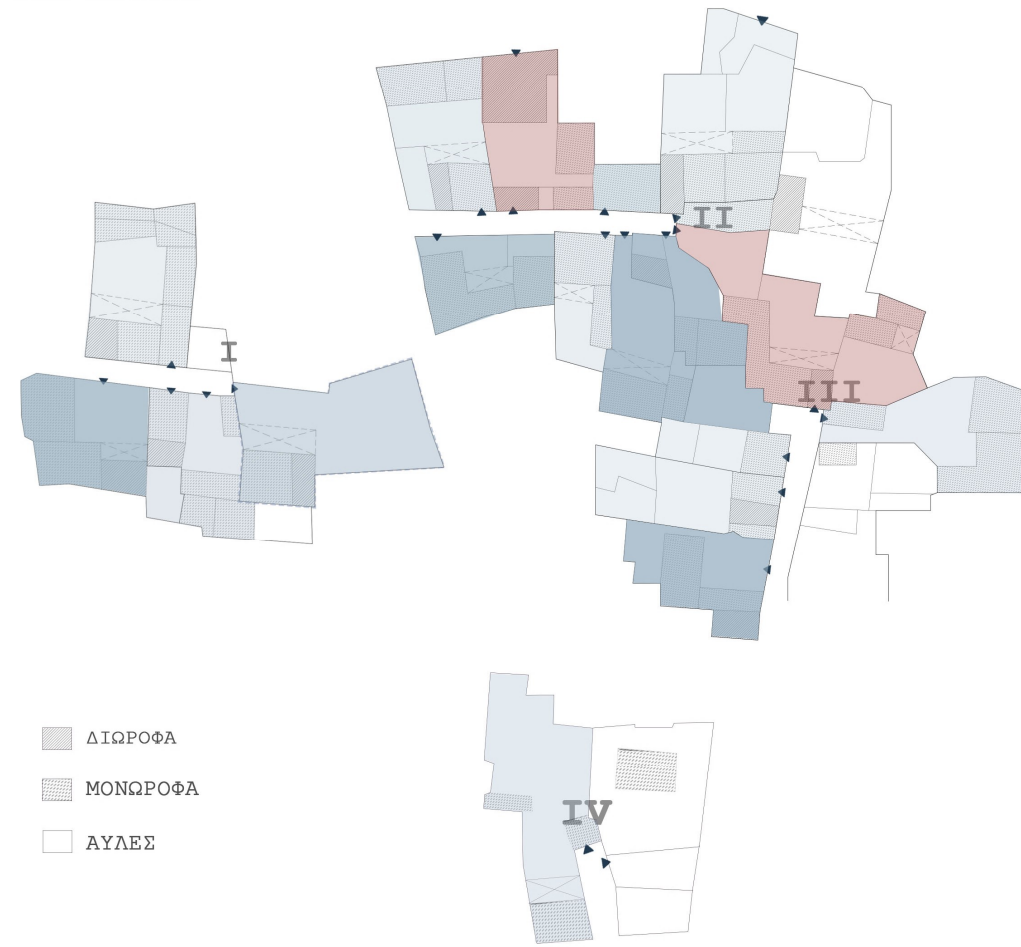
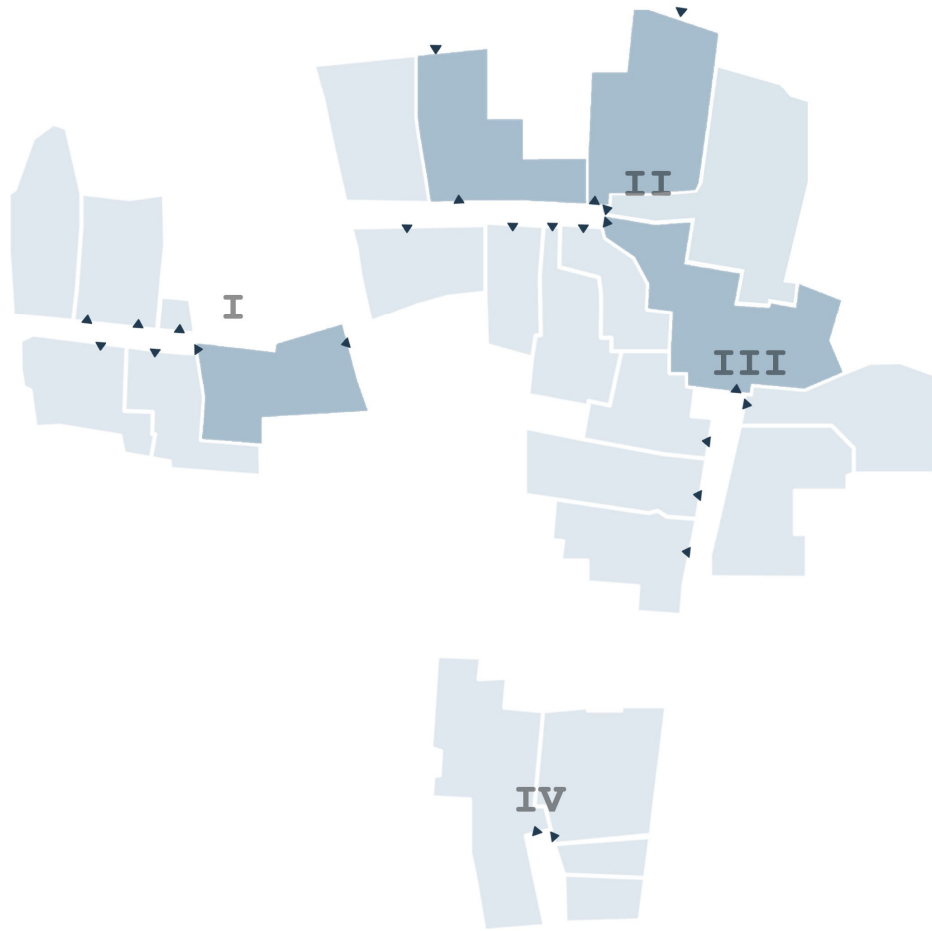
6

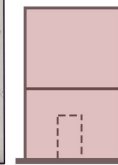
ΙΔΙΩΚΤΗΣΕΙΣ/ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

- ΔΙΩΡΟΦΑ
- ▨ ΜΟΝΩΡΟΦΑ
- ΑΥΛΕΣ

- Κατοικίες με μόνη είσοδο από το αδιέξοδο
- Κατοικίες με δύο προσβάσεις ή μια από το αδιέξοδο
- ▲ Πρόσβαση προς τις κατοικίες

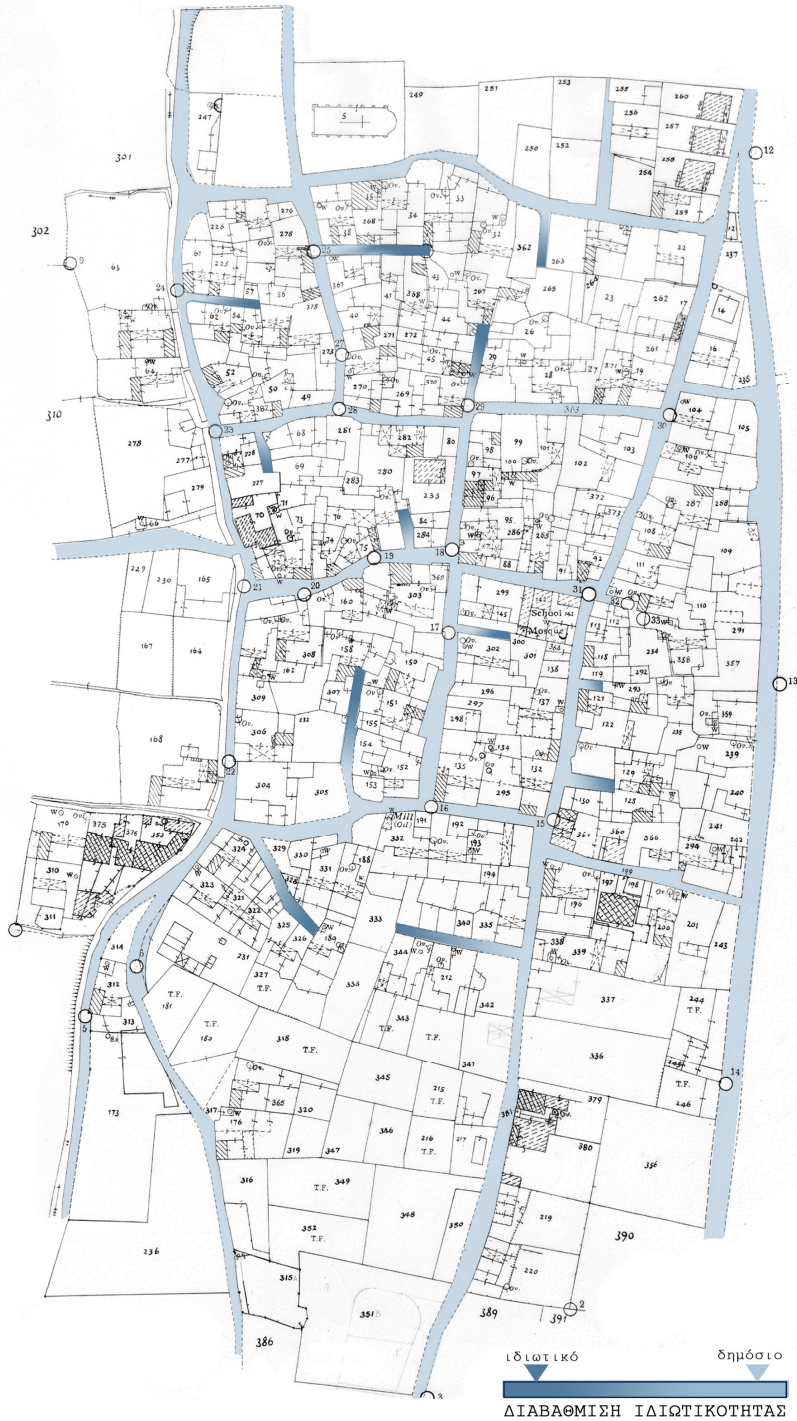
ΔΙΩΡΟΦΟ

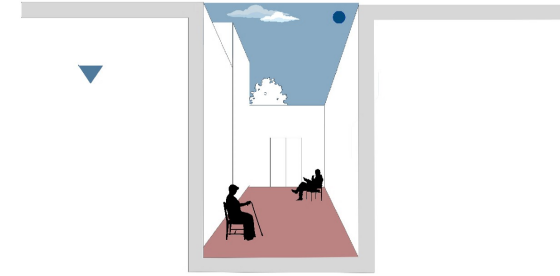
Αίθριο

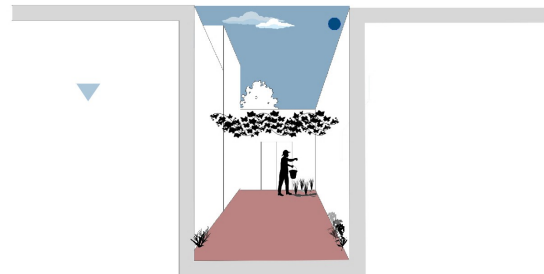
ΙΣΟΓΕΙΟ

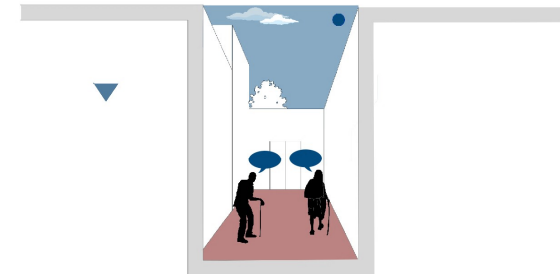
Στα αδιέξοδα λόγω της οικείας κλίμακας τους προσφέρονταν συνθήκες ιδιωτικότητας έτσι οι κάτοικοι οικειοποιούνταν τον δρόμο και επεκτείνονταν σε αυτό μέσω διάφορων δραστηριοτήτων τους βίου τους όπως φύτευση, οικιακές εργασίες, άπλωμα ρούχων, συζητήσεις, ξεκούραση, φαγητό και παιχνίδι. Επομένως όσο πιο βαθιά στο αδιέξοδο βρισκόμασταν τόσο αυξανόταν η οικειοποίηση και η «ιδιωτικότητα» του δρόμου που ουσιαστικά θεωρείται ως χώρος.

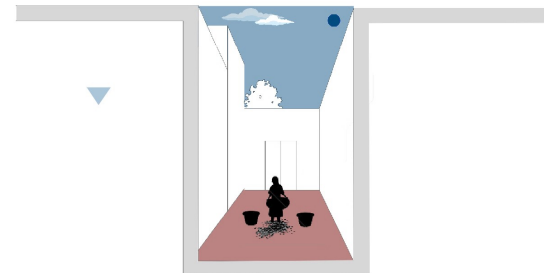
ξεκούραση στο δρόμο

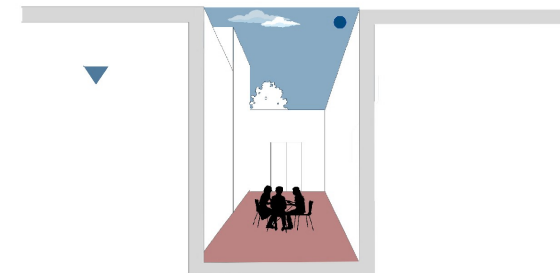
φύτευση

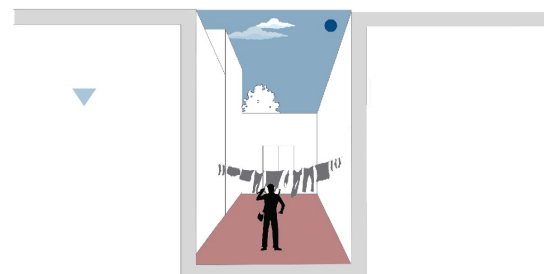
συζητήσεις

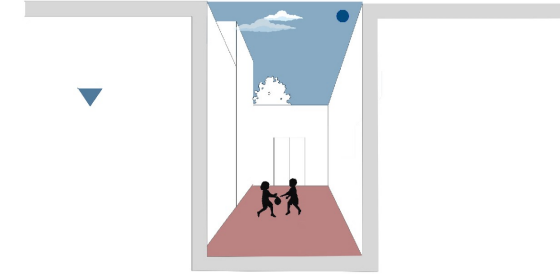
οικιακές εργασίες

φαγητό

μπουγάδα

παιχνίδι

Υλικότητα Αδιέξοδων

8

Πέτρες Ποταμού

6

Χαλίκια

9

7

Άσφαλτος

1

3

Παλιότερη Άσφαλτος

2

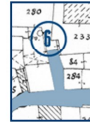
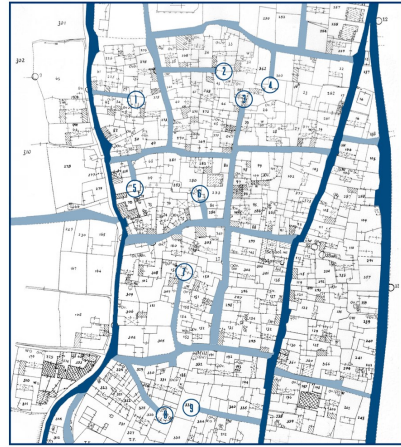
4

Χώμα συμπιεσμένο

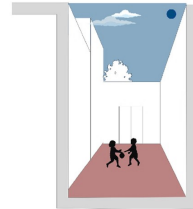

5

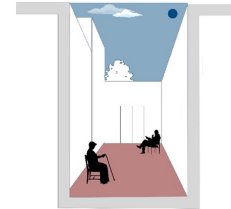
Χώμα με Χαλίκια

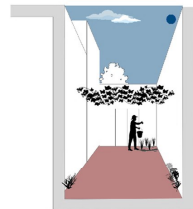
Οι χρήσεις του αδιεξόδου στο παρελθόν όπως είδαμε ήταν πολύ σημαντικές κυρίως για την κοινωνικοποίηση των κατοίκων.

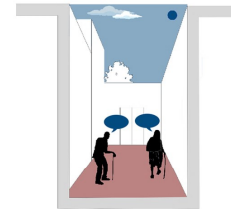
παιχνίδι

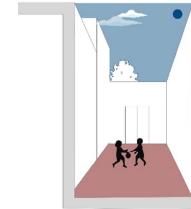
ξεκούραση στο δρόμο

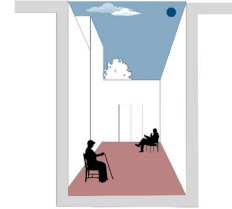
φύτευση

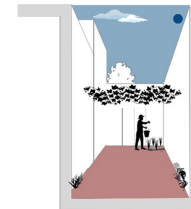
συζητήσεις

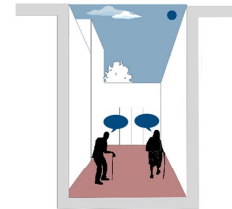
παιχνίδι

ξεκούραση στο δρόμο

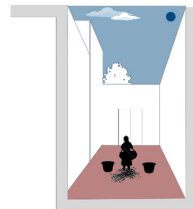

φύτευση

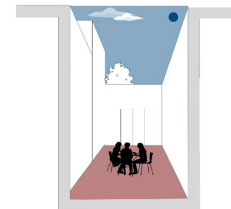

συζητήσεις

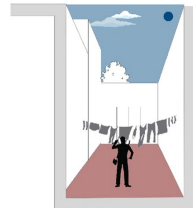
Συνήθειες που αφέθηκαν στο παρελθόν είναι οι οικιακές εργασίες, το φαγητό και η μπουγάδα. Οι συγκεκριμένες χρήσεις θεωρούμε ότι είναι πιο ιδιωτικές και γι'αυτό δεν υπάρχουν πλέον, εφόσον οι άνθρωποι σήμερα θέλουν τον ιδιωτικό τους χώρο.

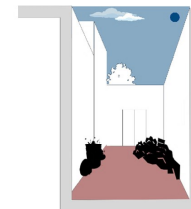
οικιακές εργασίες

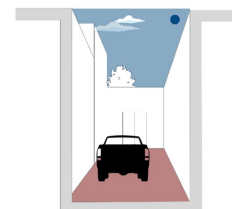
φαγητό

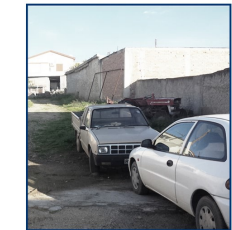
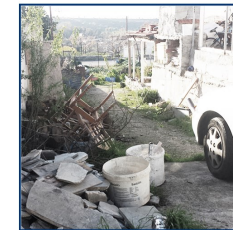
μπουγάδα

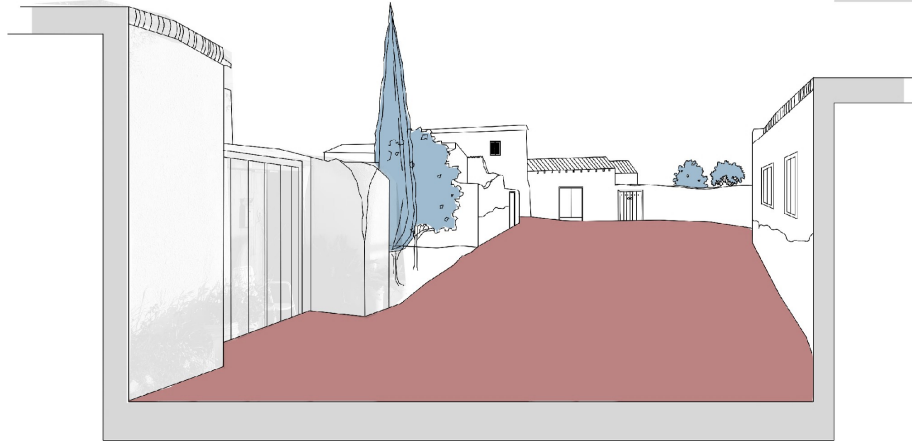

άχρηστα αντικείμενα

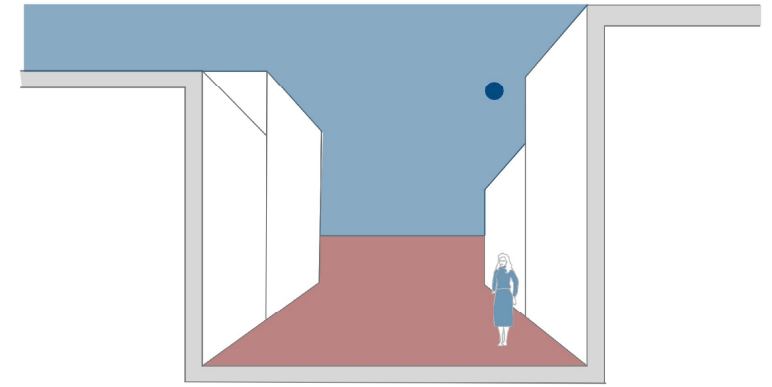

στάθμευση οχήματος

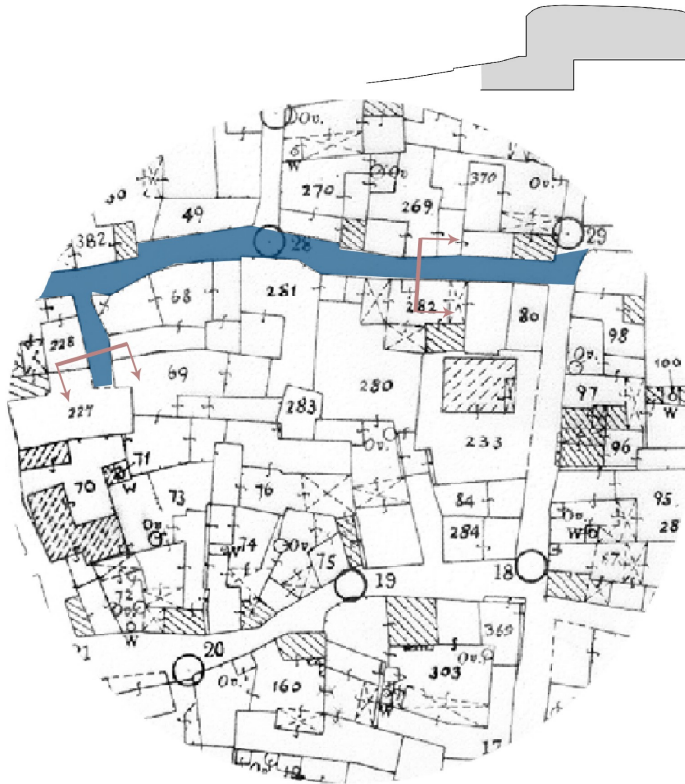

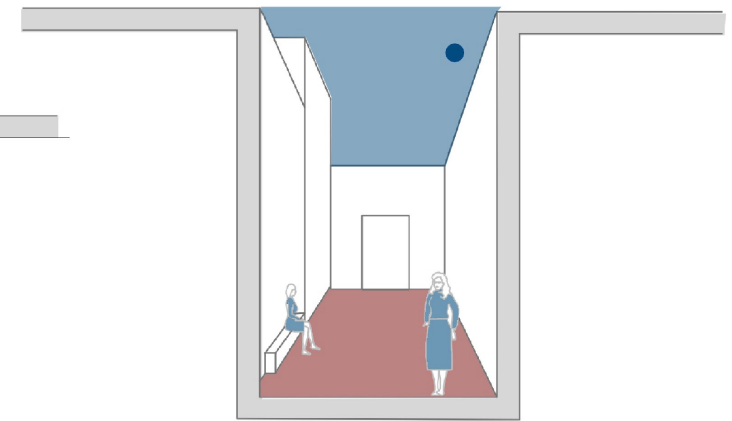
τομή 1.100 σε κεντρικό δρόμο του χωριού

κλίμακα "αυτοκινητοδρόμου"

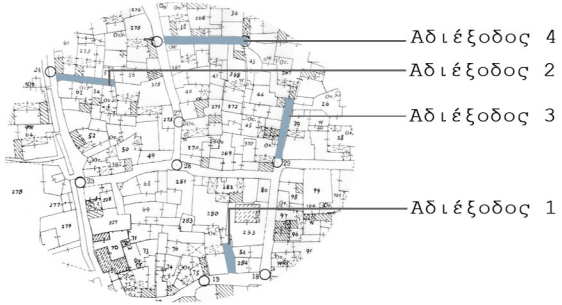
τομή 1.100 σε αδιεξόδο δρόμο του χωριού

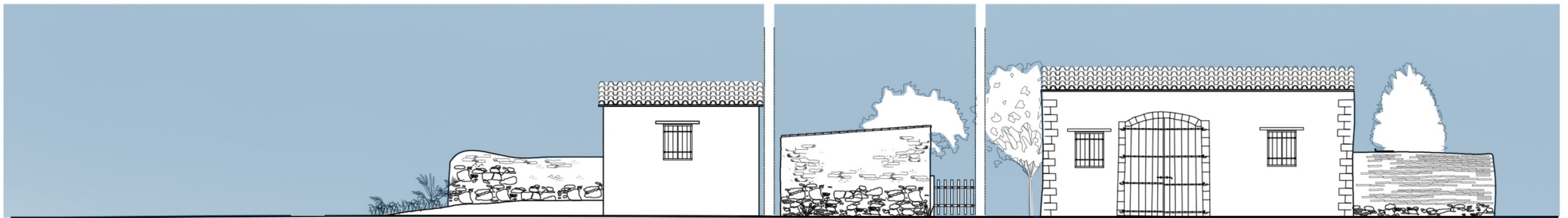
οικεία κλίμακα

Η κλίμακα των αδιεξόδων παρατηρείται πως είναι πιο οικεία στην ανθρώπινη κλίμακα σε σύγκριση με την κλίμακα των υπολοίπων δρόμων του χωριού. Αυτό επέτρεπε ευκολότερα την οικειοποίηση του δρόμου από τους κατοίκους που διέμεναν πλησίον σε αυτό, αλλά ακόμα το ίδιο το αδιεξόδο είχε μια δυναμική για κοινωνική αλληλεπίδραση και τυχαίες συναντήσεις. Παράλληλα η το άνοιγμα προς των ουράνιο στα αδιεξόδα είναι περιορισμένο σε αντίθεση με ένα πιο κέντρικό δρόμο του χωριού.

Όψεις στα Αδιέξοδα

Όψεις στα Αδιέξοδα

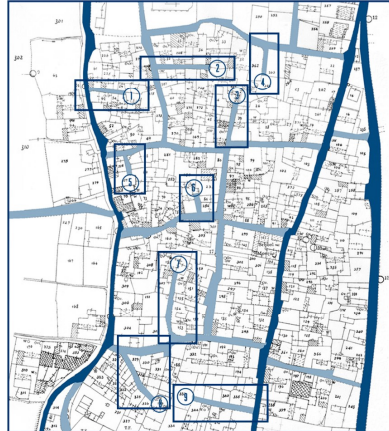
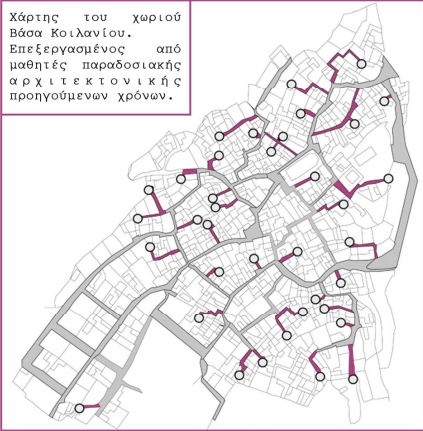
Όψη Αδιέξοδου 1

Όψη Αδιέξοδου 2

--- ΑΛΛΑΓΗ ΟΨΗΣ

Χάρτης του χωριού Βάσα Κοιλανίου. Επεξεργασμένος από μαθητές παραδοσιακής αρχιτεκτονικής προηγούμενων χρόνων.

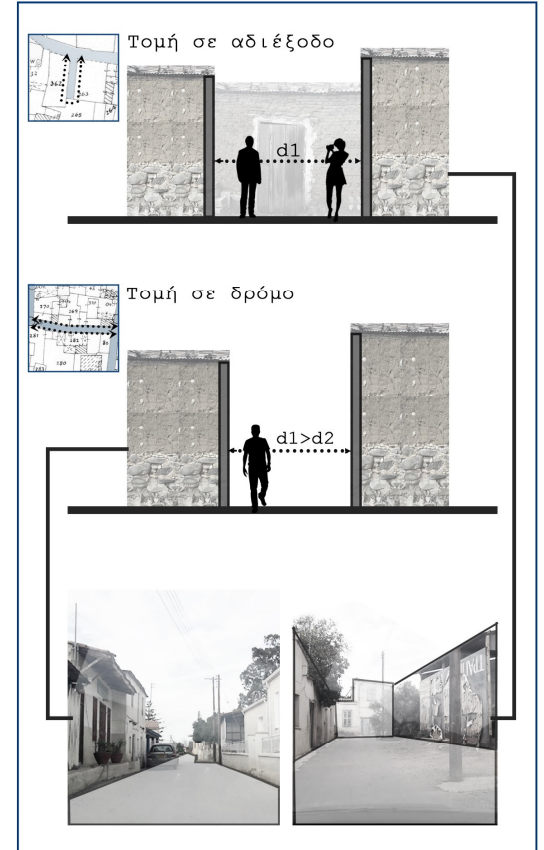
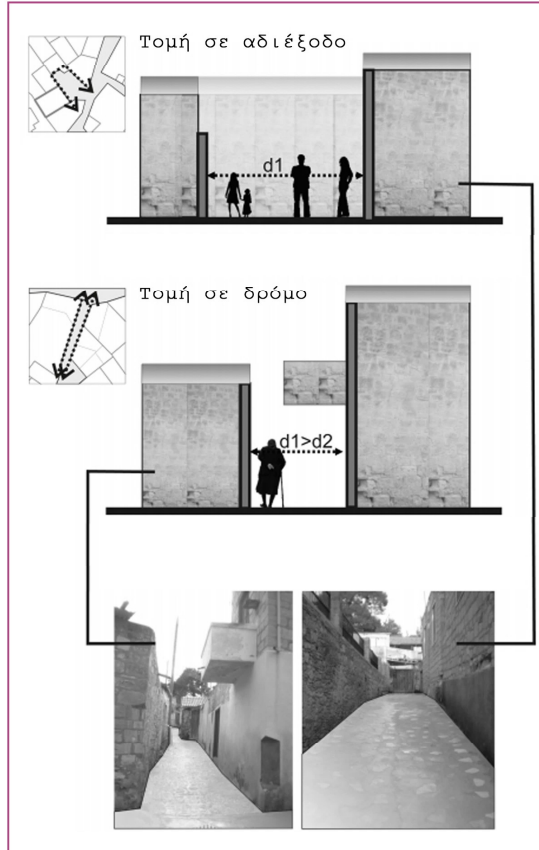
Σε μια σύγκριση των χωριών Βάσα και Ορούντας σε σχέση με τα αδιέξοδα που αναλύθηκαν και από προηγούμενους φοιτητές, παρατηρήσαμε πολλά κοινά ως προς τις εμπειρίες και τις ανέσεις που πρόσφεραν οι χώροι των αδιέξοδων στους χρήστες τους, κυρίως στον κοινωνικό τομέα. Τα αδιέξοδα θεωρούνται χώροι εσωστρεφής που αποτέλεσα είχε την ανάπτυξη των σχέσεων των χωριανών. Είναι γεγονός ότι ο χώρος στα αδιέξοδα τόσο στην Βάσα όσο και στην Ορούντα αποτελούσε ένα πιο ασφαλές και ιδιωτικό χώρο, γι' αυτό και ενθάρρυνε τους κατοίκους να παρευρίσκονται εκεί. Ακόμη βλέπουμε ομοιότητα στην αναλογία της κλίμακας μεταξύ του πλάτους των αδιέξοδων με του πλάτους των κανονικών δρόμων, αφού το πρώτο είναι μεγαλύτερο από το δεύτερο που αποσκοπεί στην επαλήθευση των χρήσεων του.

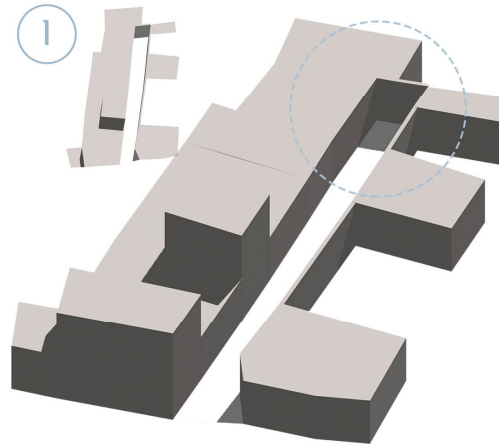
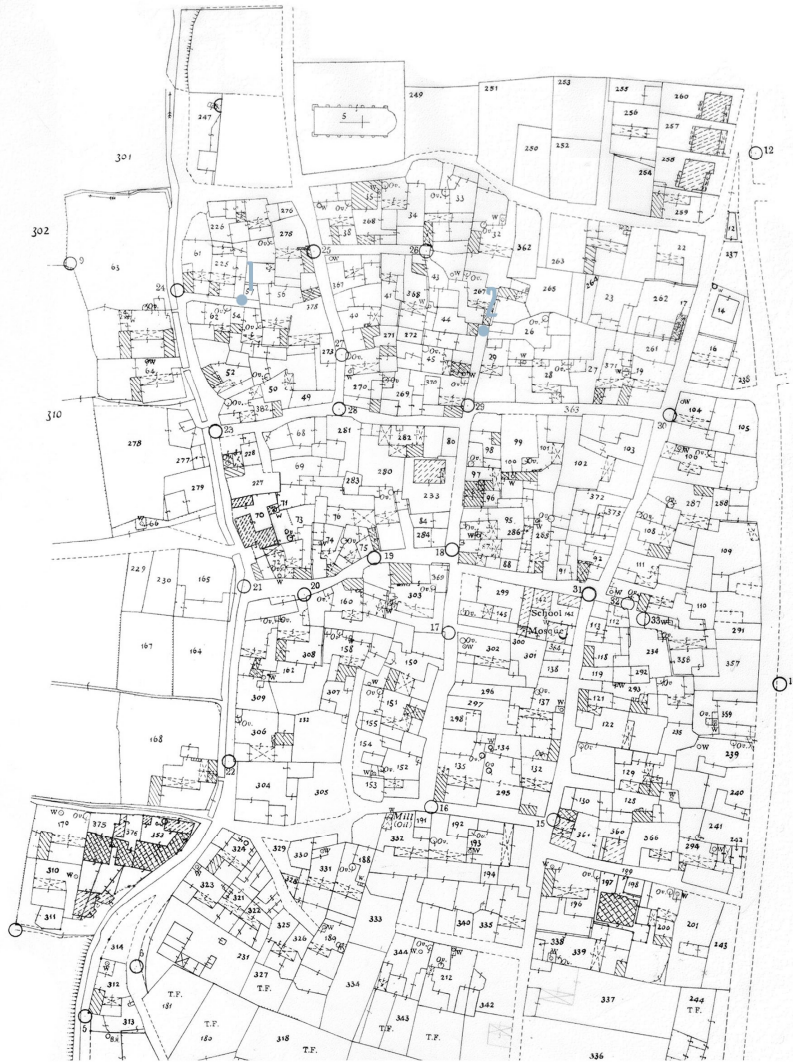
Στα μώβ κουτιά εμφανίζονται σχέδια προηγούμενων φοιτητών.

Στα μπλε κουτιά εμφανίζονται σχέδια της Ορούντας

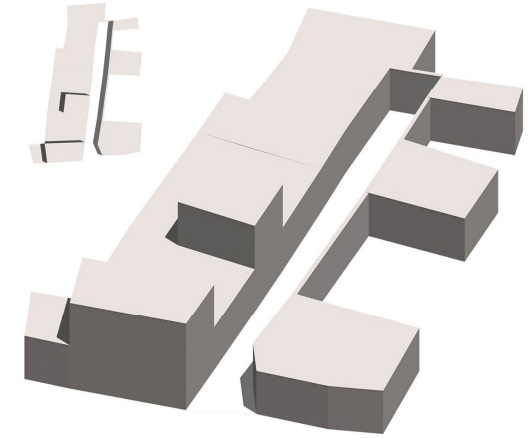

Βιοκλιματική ανάλυση

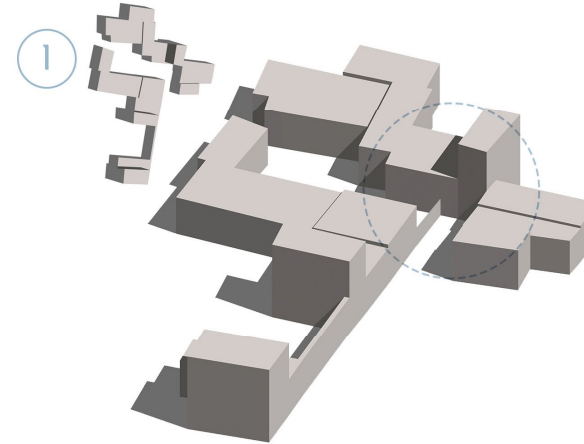
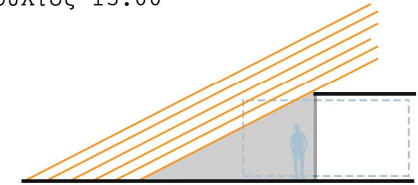

Ιούλιος 10:00

Βιοκλιματικά το αδιέξοδο στην συγκεκριμένη περίπτωση και με βάση τον προσανατολισμό του ευνοεί περισσότερο τις κατοικίες προς το τέλος του δρόμου αφού αυτές λαμβάνουν την μεγαλύτερη σκίαση την μέρα

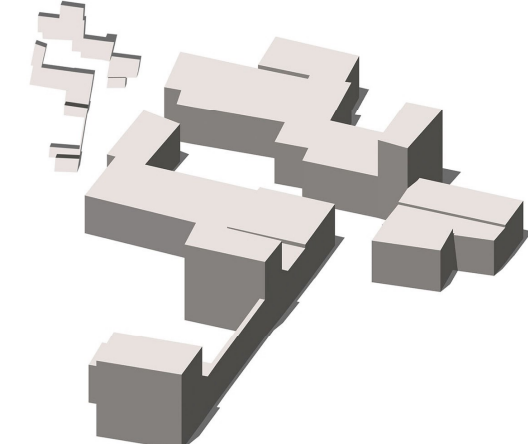

Ιούλιος 13:00

Ιούλιος 10:00

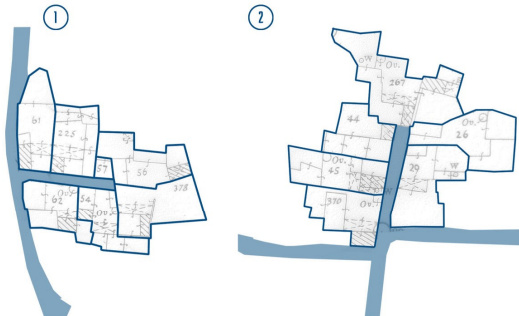
Βιοκλιματικά το αδιέξοδο στην συγκεκριμένη περίπτωση και με βάση τον προσανατολισμό δεν διαφοροποιείται από τους απλούς δρόμους αφού στο τέλος του δρόμου δεν υπάρχει σκίαση λόγω του τρόπου τοποθέτησης

Ιούλιος 13:00

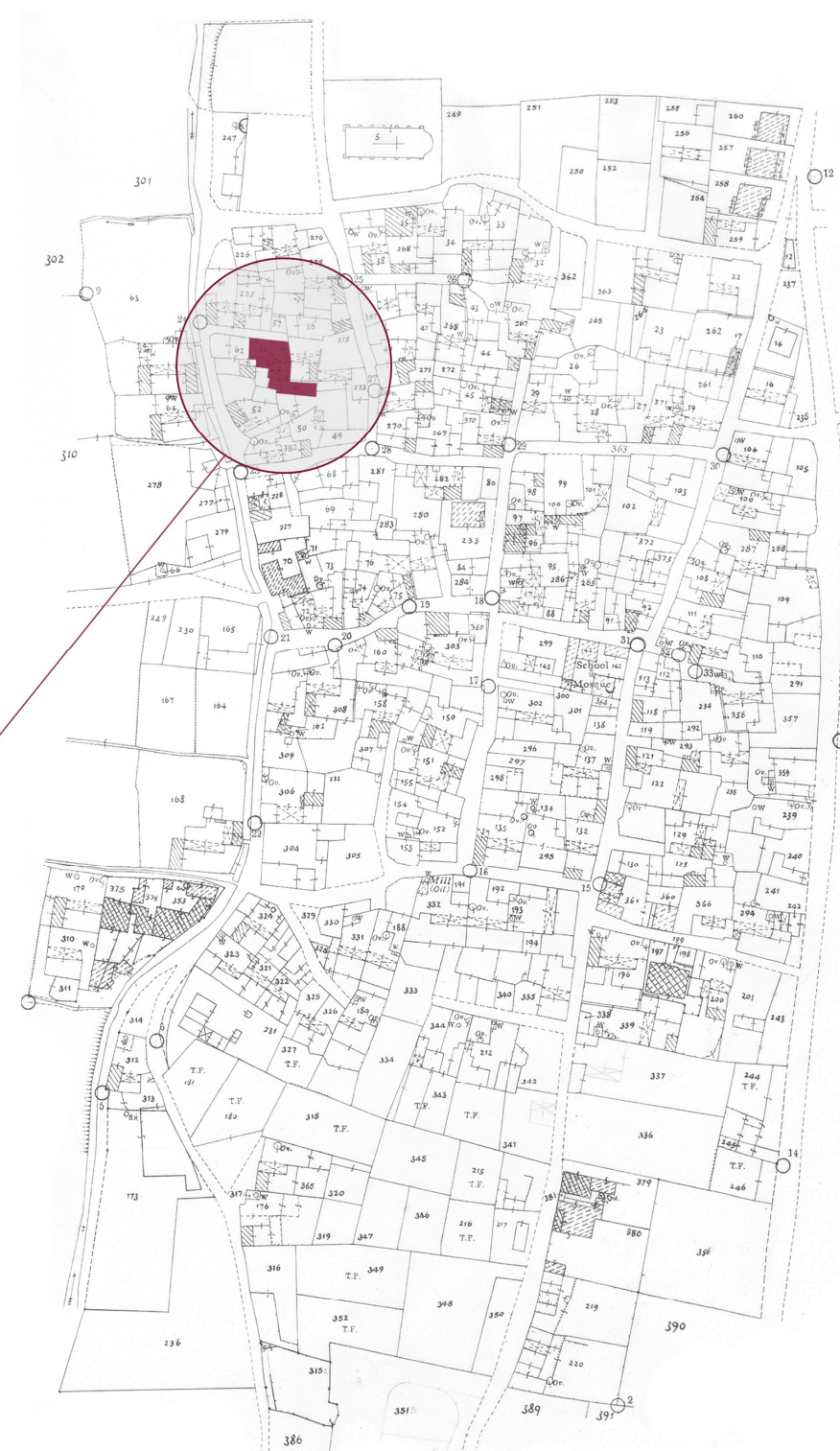
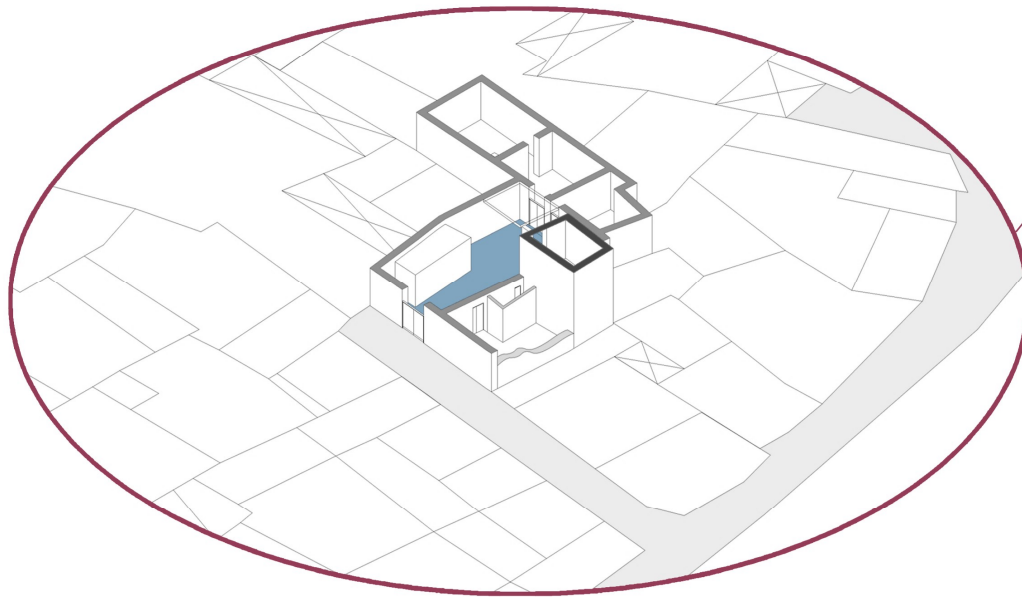
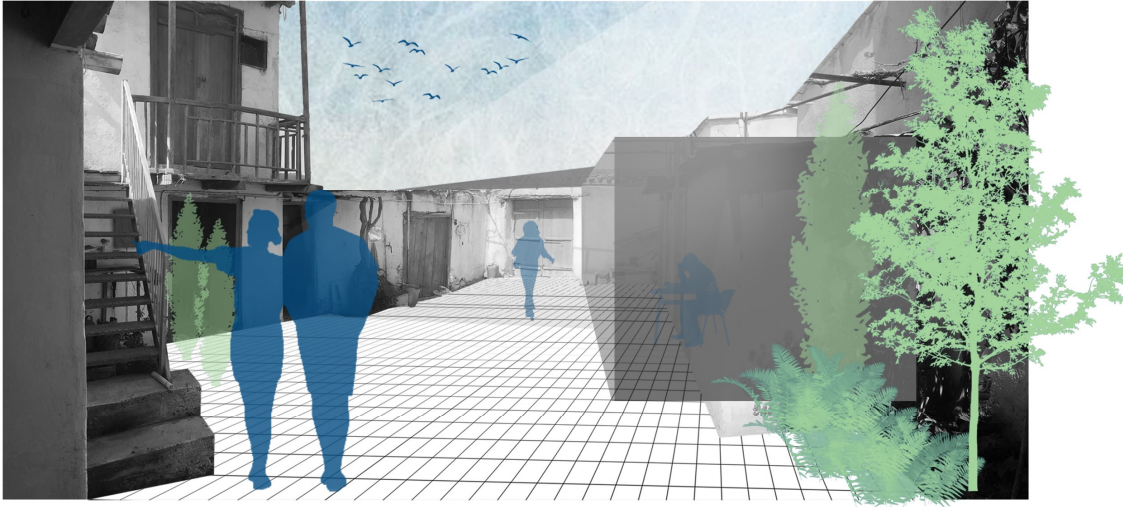

Η βιοκλιματική ανάλυση θα γίνει με βάση τον προσανατολισμό του κάθε αδιεξόδου περνώντας δειγματοληπτικά δύο αδιέξοδα τα οποία έχουν οριζόντιο και κάθετο προσανατολισμό

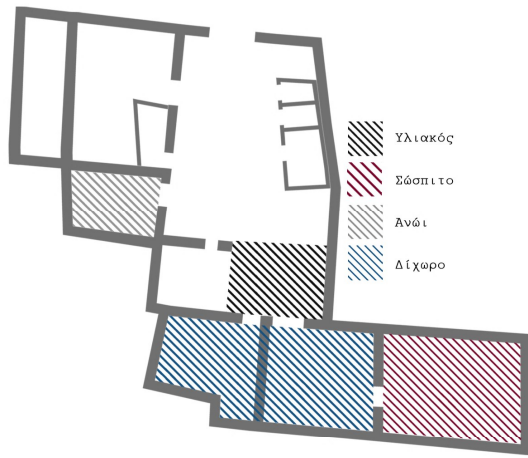

Η κατοικία βρίσκεται σε ένα από τα αδιέξοδα που επιλέξαμε να αναλύσουμε βάση της θεματικής μας και την οποία είχαμε εύκολη πρόσβαση. Σκοπός μας είναι με σεβασμό προς την υφιστάμενη οικοδομή να γίνει μια μοντέρνα προσθήκη η οποία θα συνυπάρχει αρμονικά το παραδοσιακό και το νέο.

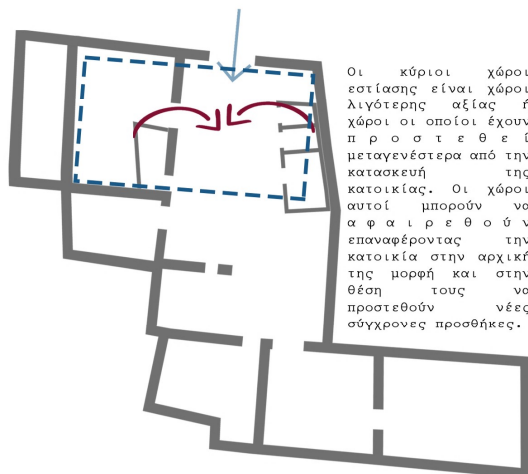

Ανάλυση κατοικίας και χρήστη

Από την επίσκεψή μας στην κατοικία που επιλέχθηκε ο παρατηρήσαμε ότι ο κάτοικος κύριος Κκάϊλος τον ελεύθερο του χρόνο τον περνά σχεδιάζοντας και χαράσσοντας σχέδια πάνω σε διάφορες ξύλινες επιφάνειες δημιουργώντας μοναδικά τεχνήματα τα οποία μένουν ανεκμετάλλευστα για τον ίδιο γεγονός το οποίο μας επηρέασε για την σχεδιαστική μας πρόταση και την ένταξη νέας χρήσης μέσα στην κατοικία.

Θα προσπαθήσουμε να εντάξουμε την τέχνη του κύριου χρήστη σε ένα διαμορφωμένο αρχιτεκτονικά χώρο ο οποίος θα είναι επηρεασμένος σχεδιαστικά γύρω από την ασχολία του χρήστη.

Οι κύριοι χώροι εστίασης είναι χώροι λιγότερης αξίας ή χώροι οι οποίοι έχουν περισσότερο χρόνο μεταγενέστερα από την κατασκευή της κατοικίας. Οι χώροι αυτοί μπορούν να αφαιρεθούν επαναφέροντας την κατοικία στην αρχική της μορφή και στην θέση τους να προστεθούν νέες σύγχρονες προσθήκες.

Ηλιακός κατοικίας και εισόδοι των κύριων χώρων.

Κύρια είσοδος στο χώρο της κατοικίας από τον δρόμο

Υλικότητα οροφών από πλεκτά καλάμια και ξύλινους δοκούς

Συντήρηση κατοικίας και αφαίρεση μεταγενέστερων προσθηκών

Ένταξη πράσινου στο χώρο με την δημιουργία κήπου και σημειακών ανθώνων

Δημιουργία χώρου ο οποίος μπορεί να φιλοξενήσει τρίτους οι οποίοι θα μπορούν να διανυκτερεύσουν στην κατοικία

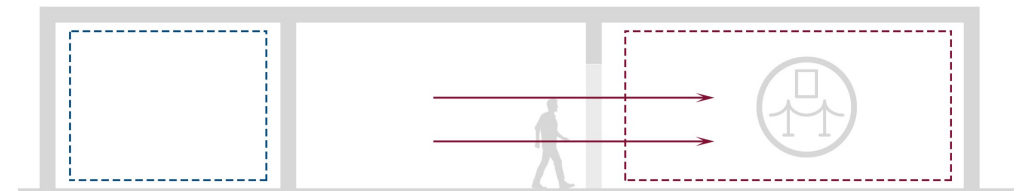
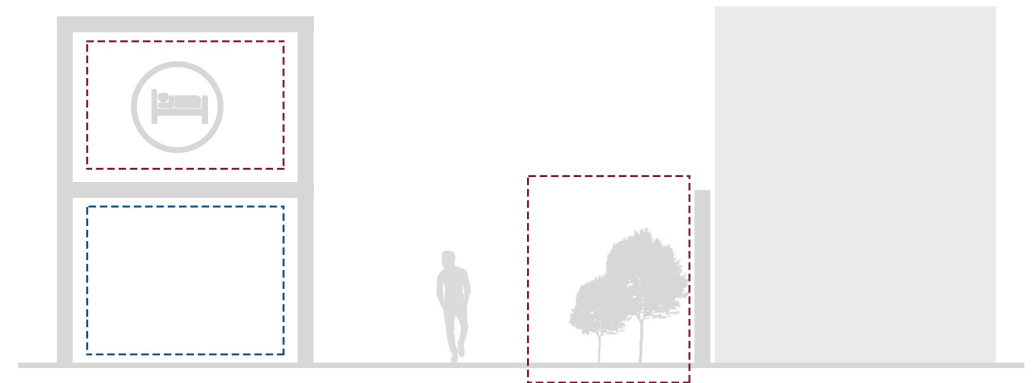
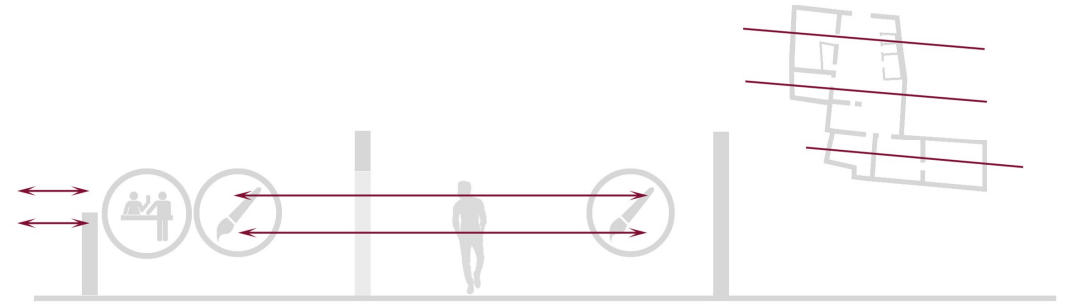
Νέες προσθήκες χώρων για την εξάσκηση και την εκμάθηση της τέχνης του χρήστη

Πωλητήριο στο οποίο ο χρήστης θα μπορεί να πούληση τα τεχνήματά του

Χώρος έκθεσης των τεχνημάτων του χρήστη ο οποίος θα είναι ανοιχτός για το δημόσιο

Αποτύπωση κάτοψης

Κάτοψη δεύτερου ορόφου

Scale 1:100

Ιταλός Χρίστος, Λιασή Παναγιώτης, Πατσαλίδου Αίγλη, Παράσκειά Αριέμη

Στην οικοδομή αφαιρούνται όλες οι μεταγενέστερες προσθήκες στην κατοικία και ο ηλιακός επανέρχεται στην παλιά του μορφή με την αφαίρεση μεταγενέστερης προσθήκης.

Scale 1:100

Στην κύρια όψη της κατοικίας μετά την επέμβαση μας επισκευάζονται όλες οι φθορές που υπήρχαν στην οικοδομή διατηρώντας το πετρόκτιστο κομμάτι της πρόσοψης .

3

α Κατάρευση λιθοδομής και στέγης

α

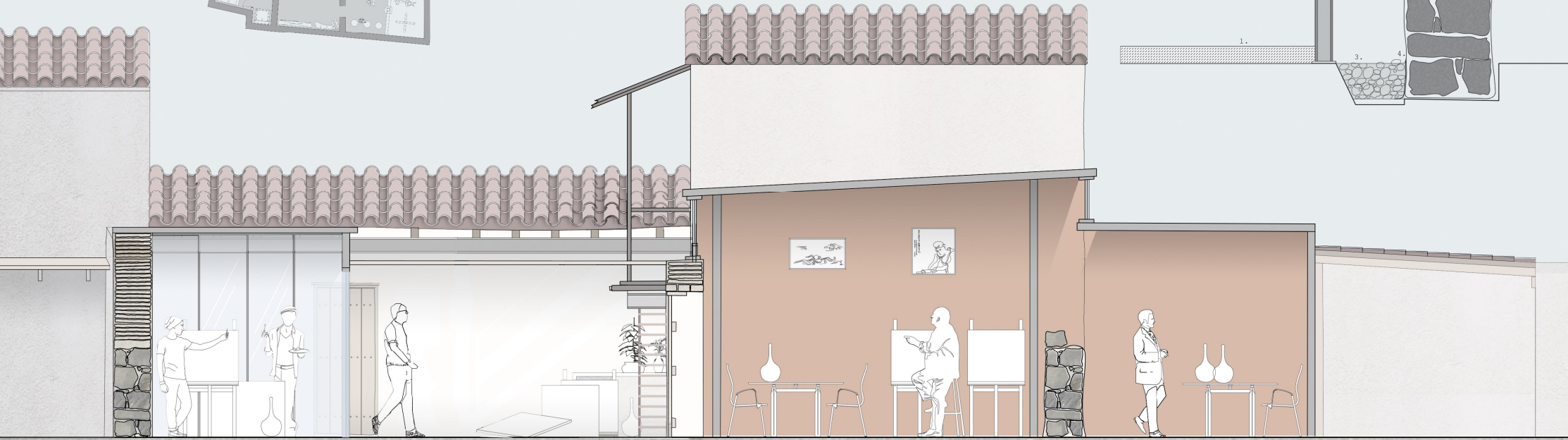
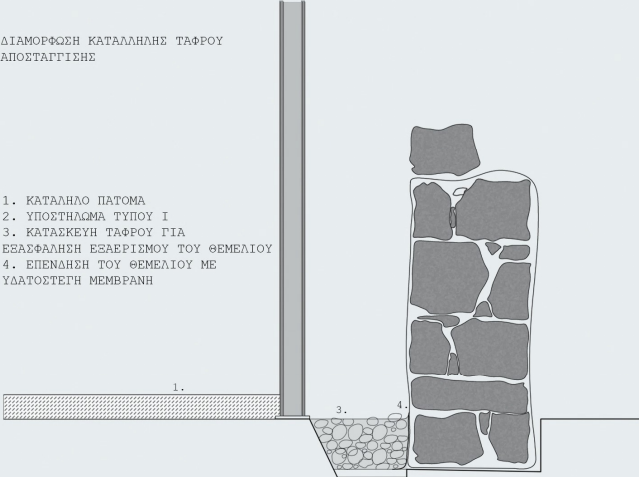

α

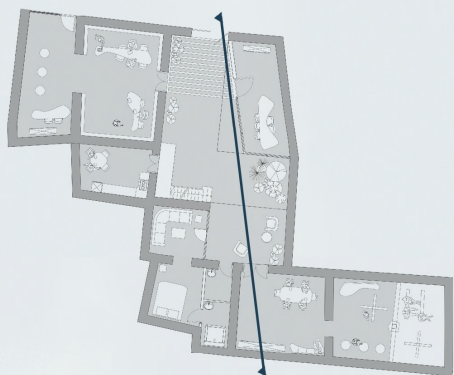
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗΣ ΤΑΦΡΟΥ
ΑΠΟΣΤΑΓΓΙΣΗΣ

1. ΚΑΤΑΛΗΛΟ ΠΑΤΟΜΑ
2. ΥΠΟΣΤΗΛΩΜΑ ΤΥΠΟΥ Ι
3. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΑΦΡΟΥ ΓΙΑ
ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΟΥ
4. ΕΠΕΝΑΞΗ ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΟΥ ΜΕ
ΥΔΑΤΟΣΤΕΤΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ

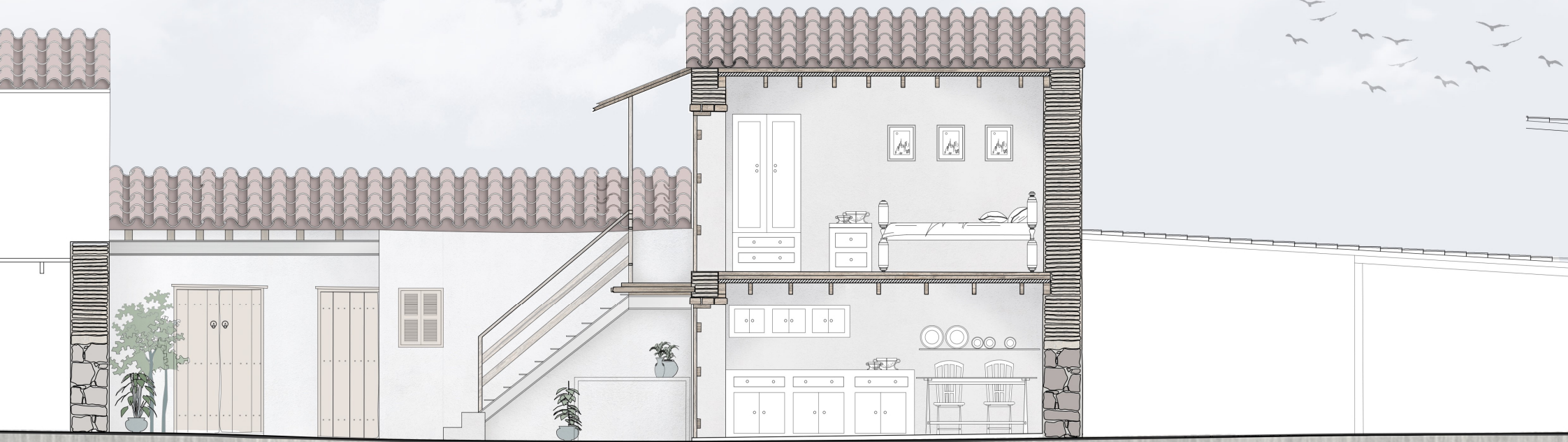

α

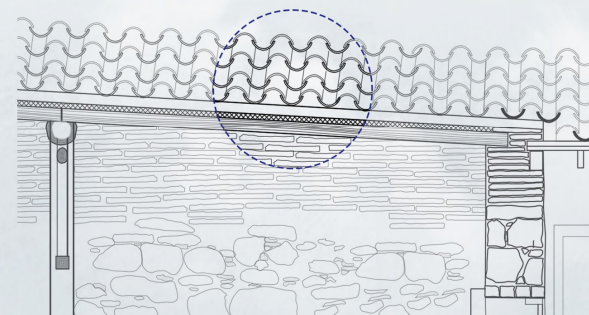

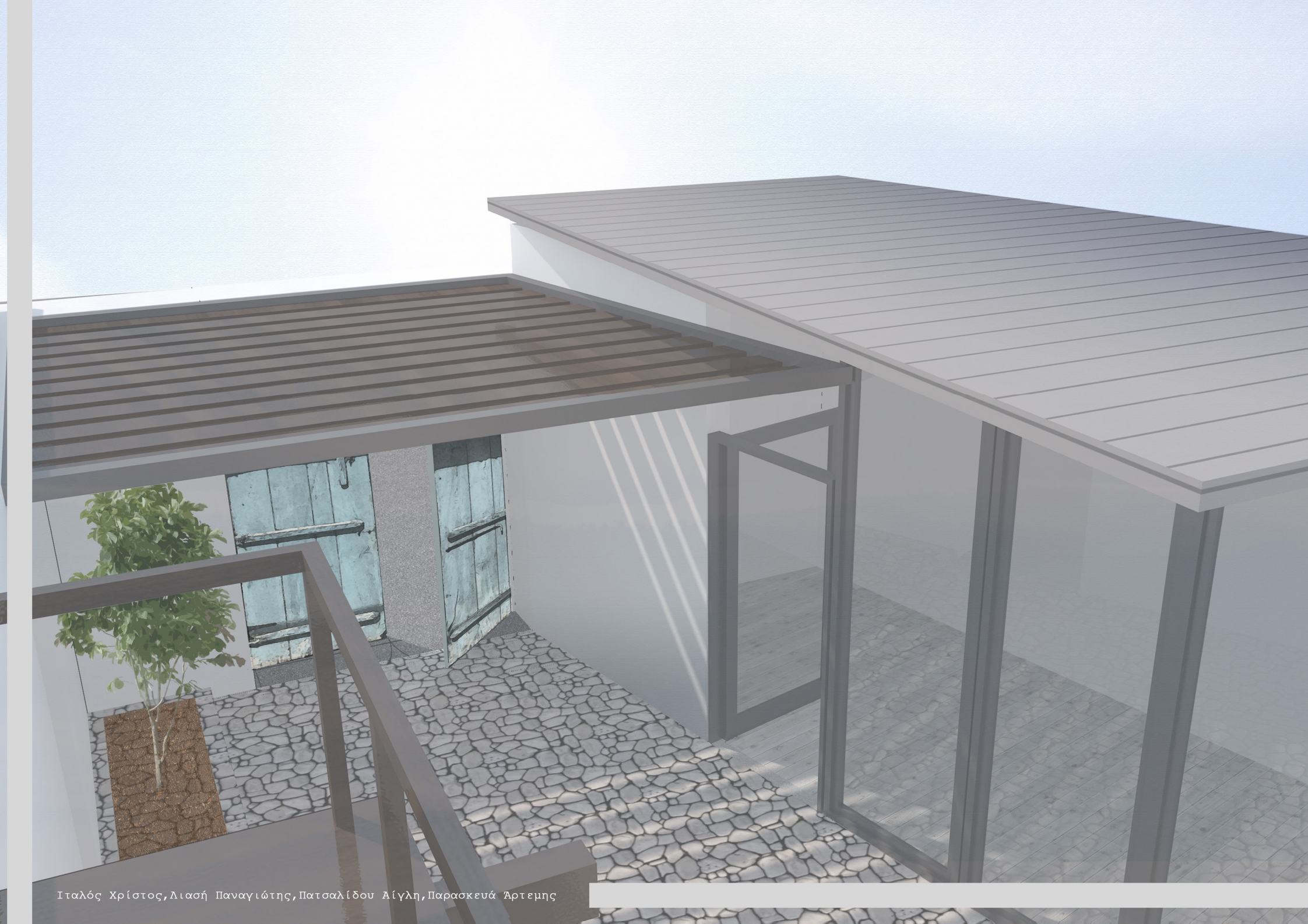

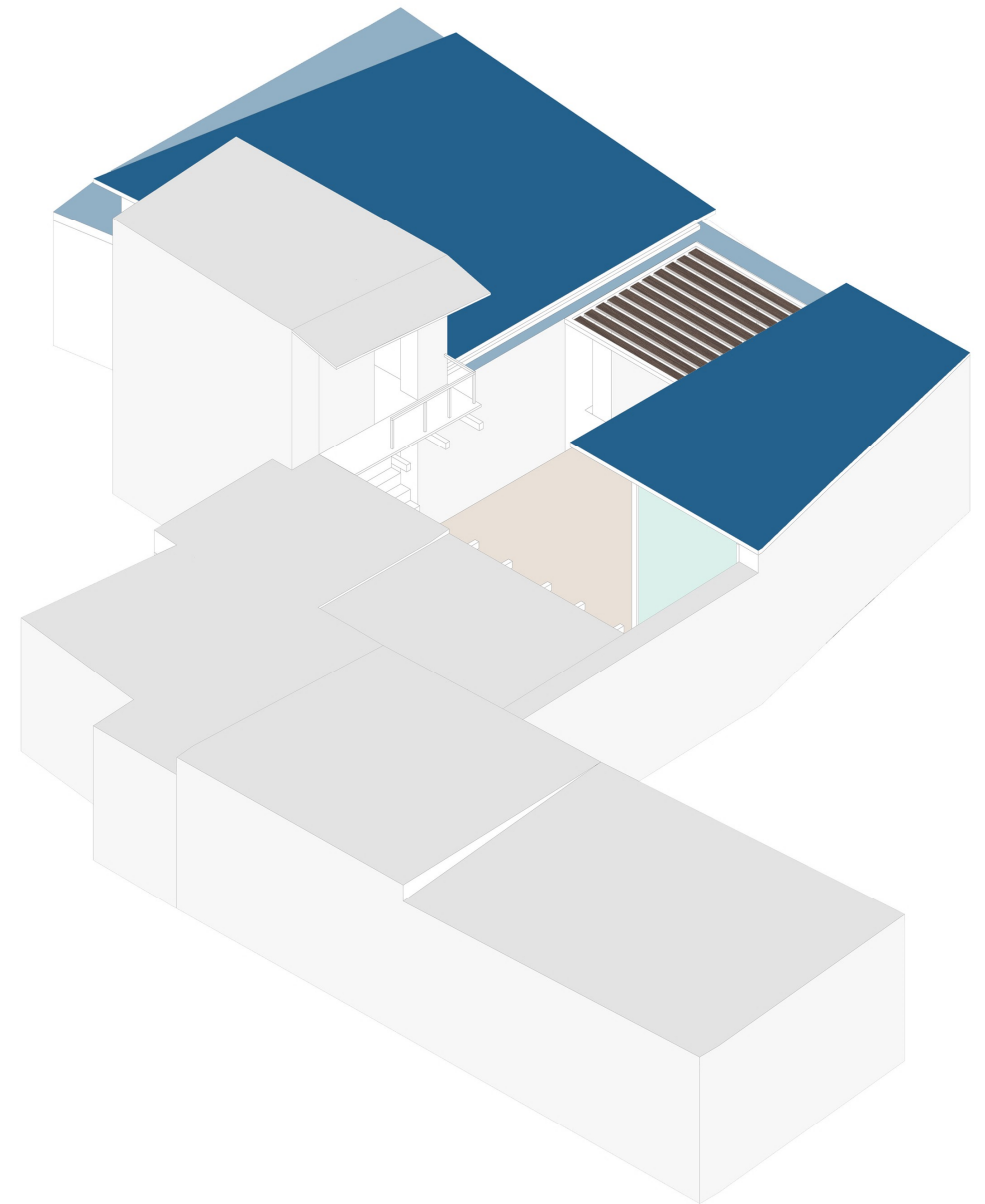
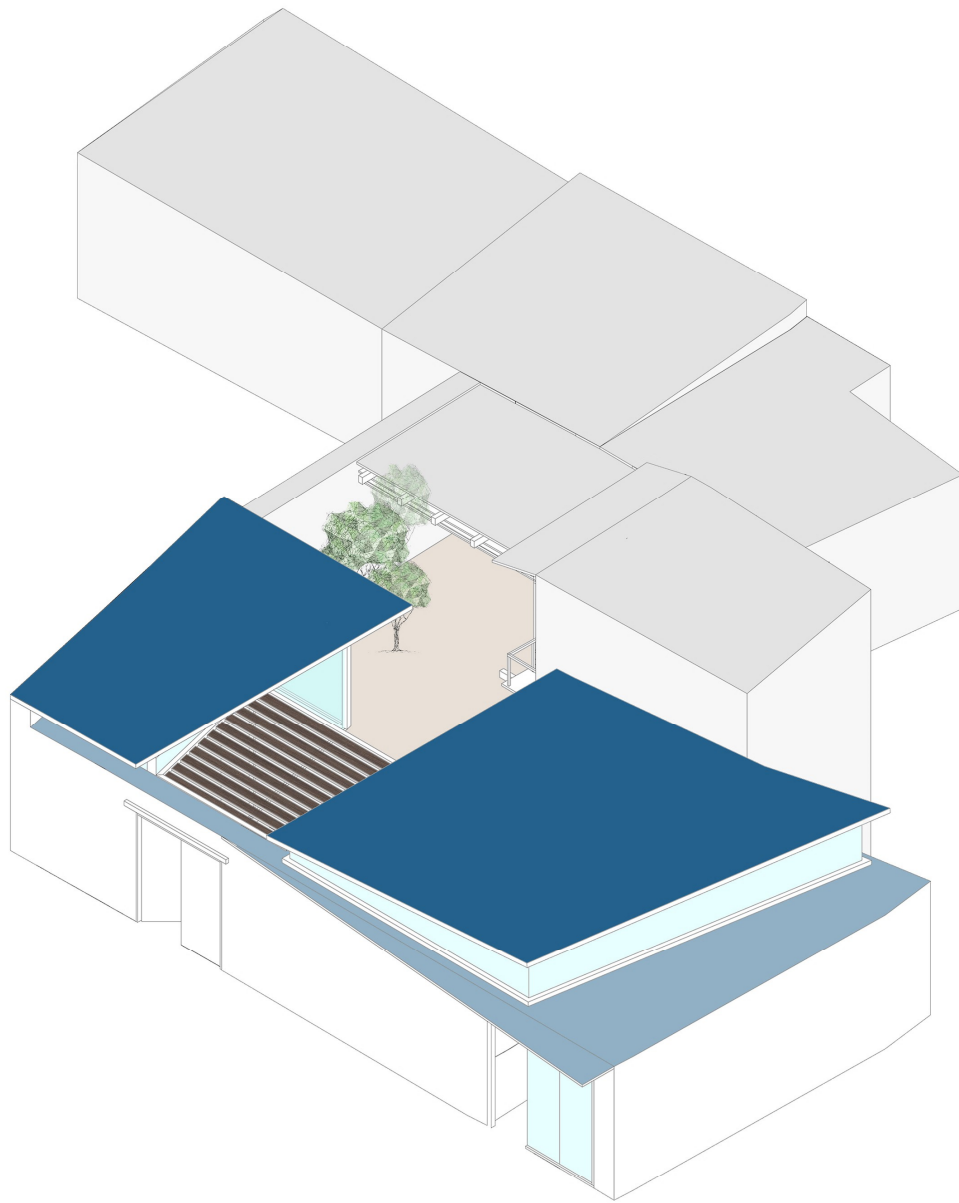

Οι νέες προσθήκες τοποθετούνται μπροστά στο δρόμο έτσι ώστε να είναι οπτικά προσβάσιμες από τους περαστικούς αλλά και λόγω της επιθυμίας μας για αποφυγή της κατεδάφισης και αντικατάστασης υφιστάμενων λειτουργικών χώρων στην κατοικία

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι ο αριθμός των αδιέξοδων για το μέγεθος της Ορούντας είναι σχετικά μεγάλος λαμβάνοντας υπόψη και την γεωμορφολογία του εδάφους του χωριού η οποία δεν είχε ιδιαίτερες ψηφομετρικές διακυμάνσεις. Παράλληλα θα μπορούσαμε εξάγουμε το συμπέρασμα ότι είτε δημιουργήθηκαν λόγω του προκαθορισμένου τεμαχισμού των ιδιοκτησιών των κατοίκων είτε στο συγκεκριμένο χωριό, αφού μεταφέρθηκε από τον Λουκά στο σημερινό του τόπο, δημιουργήθηκαν θελημένα από τους κάτοικους του χωριού. Τα αδιέξοδα, όπως προέκυψε και από την πιο πάνω μας ανάλυση, είχαν τόσο βιοκλιματικό χαρακτήρα για τους καλοκαιρινούς μήνες όσο και για τους χειμερινούς μήνες.

Ο κοινωνικός τους ρόλος ενισχύεται λόγω της μικρής και οικείας κλίμακας του δρόμου στις συγκεκριμένες οδούς. Επιπλέον μέσα από την πιο πάνω ανάλυση προέκυψε ότι τα πλείστα σπίτια προτιμούσαν να έχουν την κύρια είσοδο τους στο αδιέξοδο ενώ παρατηρήθηκε ότι όλα τα σπίτια έχουν τουλάχιστο μία πόρτα προς αυτά. Επιπλέον, οι πόρτες που εντοπίσαμε σε ένα αδιέξοδο σε σύγκριση με άλλους δρόμους του χωριού, είναι πολύ περισσότερες, γεγονός που φανερώνει ότι οι κάτοικοι ήθελαν εσκεμμένα να στρέψουν την πόρτα τους προς αυτό ασχέτως αν το τεμάχιο τους συνόρευε και με ένα άλλο δρόμο. Τέλος θεωρούμε ότι τα αδιέξοδα στη Ορούντα επιτελούσαν ιδιαίτερο ρόλο στη ζωή των ανθρώπων αφού αποτελούσαν σημεία συνάντησης και αλληλεπίδρασης των κατοίκων.

